

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLIV | NÚM. 2273
2,90€ | 9 ABRIL 2023

Alejandro Ernesto

Un home prega sobre l'anomenada «pedra de la unció» on, segons la tradició, es va embalsamar el cos de Crist abans d'enterrar-lo.

Revivim la bona notícia de Pasqua

L'arqueologia a Terra Santa reforça el fet històric
de la Resurrecció

P 3 i 8-11

La realitat dels pentecostals a Amèrica Llatina

P 16-19

Pedro Lima - Unsplash

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (51 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

Edició paper 145€

Edició digital 90€

Edició en català

Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

Únic pagament per any

Dos pagaments semestrals

Xec nominatiu que adjunto

Domiciliació bancària (ompli ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

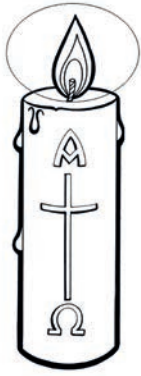
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

L'actualitat de Pasqua

«Realment Crist ha ressuscitat! Al·leluia!» Aquesta és la bona notícia per excel·lència que l'Església anuncia des de fa 2.000 anys. Els mitjans de comunicació cristians com *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, doncs, no tenen cap més altra finalitat que aquesta. Qual·sevol reportatge, notícia, entrevista o article d'opinió, encara que no en parli explícitament, sempre té com a base i rerefons la bona notícia de Pasqua. En cristià, totes les situacions, circumstàncies i esdeveniments concrets de la humanitat s'han de comprendre des de la resurrecció de Jesucrist. No hi ha res humà que, transformat, no pugui ser assumit com a cristià.

Es comprèn així que el sepulcre buit de Jerusalem, que els pelegrins veneren i els arqueòlegs estudien, no ens parla pas d'una efemèride i prou. La resurrecció va ser un fet històric, sí, però no es restringeix al passat. Si fos tan sols un esdeveniment de fa vint-i-un segles, ni que fos molt extraordinari, no podria tenir cap repercussió en la nostra vida

personal. La celebració pasqual seria, llavors, una commemoració nostàlgica i prou, i l'Església, un simple grup de partidaris de Jesús aplegats per simpaties i afinitats personals. Però pel fet de ser el Fill de Déu, la seva resurrecció implica també la nostra, i per això l'Església és l'assemblea dels ressuscitats. Hem estat salvats sense cap mèrit per part nostra. Què més podem esperar?

El cristià és aquell que es troba personalment amb Crist ressuscitat. El model evangèlic és Maria Magdalena, que reconeix el Senyor i s'omple d'alegria quan Ell la crida pel seu nom. És la mateixa joia dels deixebles d'Emmaús quan Jesús els parteix el pa, o la de Tomàs en posar la mà dins del seu costat traspasat. A nosaltres se'ns crida a viure això mateix ara i aquí, per aquest motiu diem «ha ressuscitat» i no pas «va ressuscitar». La bona notícia de Pasqua sempre és d'actualitat, i el nostre món ferit la necessita més que mai. Vet aquí la raó d'existir d'aquest setmanari. Bona Pasqua a tothom!

Contingut

03	Editorial
05	La setmana
06	Opinió
08	En primer pla
14	Vida eclesial
24	Educació i Família
26	Parròquies en sortida
30	Carta dominical
32	Bíblia
34	Litúrgia
36	Espai lectors
38	Cultura
46	Agenda
47	Des del carrer

L'Església prega pel do de la pluja

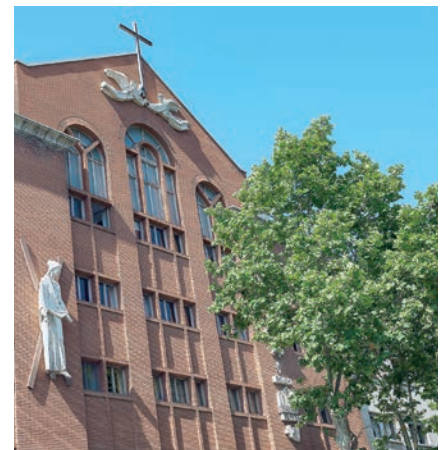

PÀGINA 22

20
David Abadías rep l'ordenació de mans del cardenal Omella a la Sagrada Família

La parròquia de Santa Eulàlia de Vilapicina

PÀGINA 26-29

Jordi Pàmias publica el quadern «Trenta poemes comentats»

PÀGINA 38-39

47
Miquel Pucurull, autor de «Gambada a gambada. L'alegria de córrer»

La setmana en tuits

CARDENAL JOAN JOSEP OSELLA
@OMELLACARDENAL

30/03/2023

Arquebisbe de Barcelona
i president de la CEE

Reso per la salut del papa Francesc, que s'està recuperant d'una infecció respiratòria. Li desitjo una ràpida recuperació. Avui, preguem junts pel Papa

CRISTINA INOGÉS SANZ
@CRISINOGESSANZ

30/03/2023

Teòloga

La dimissió de Hans Zollner està directament relacionada amb la necessitat de canviar les estructures de l'Església. Les persones són el primer i, en aquest cas, les persones són les víctimes de qual-sevol tipus d'abús. Tutela Minorum et greus deficiències estructurals

INÉS SAN MARTÍN

@INESANMA

26/03/2023

Periodista argentina

Arran de la pressió de les ONG de drets humans, el règim de Nicaragua va compartir una imatge del bisbe Rolando Álvarez, condemnat aquest febrer a 26 anys de presó pel delictes de defensa del poble de la violència perpetrada pel règim d'Ortega

ANNA RAMIS ASSENS
@ANNARAMISASSENS

26/03/2023

Pedagoga

Si els fills de Gerard Piqué (de 8 i 10 anys) miren la tele jugant cadascun amb el seu mòbil, tot ha de ser més «ràpid i entretingut»! Quins models d'oci per als nens i nenes! Tenim molta feina educativa, famílies!

BERNAT VIVANCOS
@BERNATVIVANCOS

26/03/2023

Compositor

A mi també m'agrada resar perquè ploqui. I ho faig de l'única manera que em surt, amb música: *Sicut Cervus* per a cant i piano: «Com la cérvola deleja l'aigua, així Senyor us desitja la meva ànima...»

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

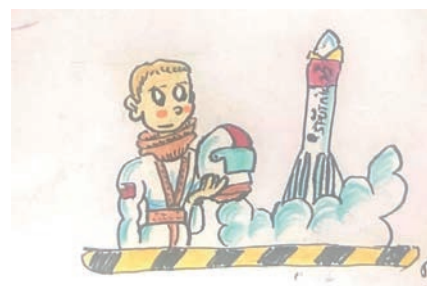
Ofici de Tenebres

Ràdio Estel s'acosta al Festival Castell de Peralada, una de les manifestacions artístiques més importants de Catalunya. Concretament emet l'Ofici de Tenebres que interpreta el quartet vocal Cantoría aquest Divendres Sant. Es pot sentir l'enregistrament el Diumenge de Pasqua (9 d'abril) a les 22h. També és possible recuperar-lo des de radioestel.cat/radio-a-la-carta/ o mitjançant l'aplicació Ràdio Estel Oficial. En aquest espectacle, amb vuit intèrprets, el grup ofereix una cerimònia litúrgica que combina polifonia sacra amb cant gregorià. Durant el concert, es van apagant les espelmes mentre es van interpretant les obres, per acabar completament a les fosques.

Cantoría, un quartet vocal emergent especialitzat en polifonia vocal del Renaixement ibèric, va néixer en el si de l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC) i va començar a agafar forma el 2016 durant l'ECOS Festival Internacional de Música Antiga de Sierra Espuña (Múrcia). Ara, després d'un recorregut internacional ja considerable, la formació s'integra en un festival de producció pròpia que aposta per nous creadors, des d'una vocació de contribuir a l'enriquiment cultural.

L'efemèride de la setmana

12 d'abril del 1961: el soviètic Iuri Gagarin és el primer humà a assolir l'espai

Zoom

MACIÀ GRAU

El dissabte 25 de març, David Abadías va ser ordenat bisbe a la basílica de la Sagrada Família. La celebració, presidida pel cardenal Joan Josep Omella, va comptar amb la participació de nombrosos sacerdots, diversos diaques i molts amics i familiars del nou prelat. Tots ells van poder llegir a la mateixa basílica unes pàgines especials de *Catalunya Cristiana* dedicades a David Abadías, que inclouen informació sobre l'escut episcopal i la creu pectoral del nou bisbe, així com diversos testimonis de les persones que més han influït en la seva trajectòria.

DES DEL MONESTIR

JOSEP MIQUEL BAUSSET

Monjo de Montserrat

Engabiar l'Esperit Sant

El 17 de març, en l'audiència als membres de la Pia Societat de Sant Josep, el papa Francesc denunciava un fet dolorós que no hauria de passar a l'Església. I és que «molts religiosos, consagrats, mossens i bisbes han engabiat l'Esperit Sant».

El Papa recordava als membres d'aquesta Pia Societat que per ser veritables deixebles del Jesús hem de deixar que l'amor de Déu «guiï els nostres afectes, pensaments i accions».

I amb unes paraules que també poden estar adreçades a nosaltres, demanava als membres de la Pia Societat de Sant Josep que continuessin «creixent en l'art de captar les necessitats dels temps amb la creativitat de l'Esperit Sant», perquè visquem, no indiferents al dolor del nostre món, sinó ben atents

als qui sofreixen.

El Papa afirmava que «deixar-se estimar és aquella passivitat de la vida consagrada que creix en el silenci, en la pregària, en la caritat, en el servei». D'aquesta manera ens deixarem guiar per l'amor i no per les regles, perquè, com deia el Papa, «quan es vol regular tot, es tanca en una gàbia l'Esperit Sant». Per això el Papa comentava una anècdota del P. Ledóchowski (1915-1942), general de la Companyia de Jesús, que va voler posar tota l'espiritualitat dels jesuïtes en un llibre per regular-ho tot. I va ser un abat benedictí, que, en llegir el primer exemplar, va dir que aquell document havia «matat» la Companyia.

Per això el Papa ens demana que siguem lliures i creatius, una llibertat i creativitat que ens venen de

l'Evangelí i, així, «caminar sempre guiats per l'Esperit Sant».

En aquesta Pasqua que estem celebrant, els deixebles de Jesús hauríem de ser ben conscients de la «primacia de l'amor de Déu, l'atenció al món i la dolcesa paterna de la caritat», trets que ens mostren i en manifesten la llibertat de l'Esperit. Un Esperit que, com deia el Papa, no podem engabiar. Només així, vivint en la llibertat del fills de Déu, serem veritables testimonis del Senyor Ressuscitat.

El Papa ens demana que siguem lliures i creatius, una llibertat i creativitat que ens venen de l'Evangelí

AGUSTÍ BORRELL

Vicari general de l'Orde del Carmel Descalç

En temps recents han augmentat els escàndols relacionats amb persones molt ben considerades en ambients cristians. Són històries sorprenents i inesperades de personalitats populars, que estan a l'origen d'institucions, obres i activitats objectivament positives. Gràcies a la transparència promoguda cada vegada més a l'interior de l'Església i gràcies al coratge de les víctimes, s'han conegut abusos de tota mena que alguns d'ells van cometre al mateix temps que duïen a terme la seva tasca com a fundadors de congregacions i moviments religiosos, com a iniciadors d'obres socials, o com a bons artistes o compositors.

La pregunta que ens podem fer és si ara que sabem que una determinada persona ha comès actes

MIRADA AL MÓN

L'arbre dolent que dona fruits bons?

tan reprovables hem de prescindir també de les seves obres bones, i en particular d'aquelles que han continuat endavant de manera independent i encara avui ofereixen un notable servei social o religiós. En el cas dels artistes, cal renunciar a les seves creacions plenes de bellesa i de sentit religiós? Cal deixar d'escoltar o d'interpretar determinades cançons perquè ara sabem que el seu compositor va cometre abusos sobre altres persones? La qüestió no és senzilla, però m'atreveixo a dir que convé aprofitar tot

---

Convé aprofitar tot allò que hi ha de bo en aquest món, vingui de qui vingui

allò que hi ha de bo en aquest món, vingui de qui vingui. No estem tan sobrats de bondat com per permetre'ns de rebutjar les coses bones que tenim a mà, encara que ens arribin al costat d'elements de fosc ben rebutjables.

Aquesta constatació, d'altra banda, ens hauria de portar a relativitzar els nostres judicis sobre les persones. Així com no es pot condemnar fàcilment a ningú sense conèixer a fons les circumstàncies i les motivacions de les seves accions, tampoc no és prudent canonitzar una persona abans d'hora perquè hagi fet obres fins i tot excel·lents. Sempre es bo deixar el judici últim a Déu, que «coneix els mentiders i no s'ha d'esforçar per veure la maldat» (Jb 11,11).

L'origen de la nostra alegria

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

Estic segur que tothom ha sentit alguna vegada l'expressió «estar més content que unes pasqües». És una expressió que potser utilitzem més els que ja tenim una edat, però intueixo que, si sortim al carrer i preguntem als més joves, també coneixeran o deduiran què significa: un estat d'ànim de satisfacció i de gran alegria. I és que el que provoca la Pasqua és precisament això, un estat d'immensa alegria perquè Jesús ha ressuscitat.

La Pasqua és la celebració més entranyable per a un cristià. És difícil d'expressar amb paraules, és com l'explosió de la primavera, l'estació de l'any en què tot reneix i s'omple de color, vida i esperança. Al llarg dels segles trobem belles imatges d'aquest moment tan intens i vital per als cristians en la literatura i món de l'art.

Avui voldria compartir amb vosaltres tres textos de la Sagrada Escriptura que ens ajuden a comprendre la Pasqua com a pas, trobada i promesa. Tant de bo que ens animin a viure amb intensitat aquest temps pasqual.

Èxode, capítol 14, versets 1-31

El poble jueu, el dia de Pasqua, recorda que Déu l'ha alliberat de l'esclavatge a Egipte. Al llibre de l'Èxode podem llegir que Moisès va conduir el poble d'Israel fins al mar Roig i va retirar les aigües perquè passés sa i estalvi fins a l'altra riba. També nosaltres podem experimentar aquest «pas» en la nostra vida. Jesús ressuscitat ens convida a passar de la por a la confiança, de l'individualisme a la comunió, de la tristesa a l'alegria, del desànim a l'esperança.

Evangelí de Lluc, capítol 24, versets 13-35

La Pasqua és abans que res una trobada amb Crist. L'evangelista Lluc

explica la història de dos deixebles de Jesús que han sortit de Jerusalem i es dirigeixen al llogaret d'Emmaús. Tots dos seguidors estan tristos. Jesús ha estat crucificat i pensen que la seva missió s'ha acabat. No obstant, de sobte, passa una cosa meravellosa. Un desconegut es posa a caminar i conversar amb ells. És Jesús. Després de passar tot el dia amb ell, tornen a Jerusalem plens d'alegria per haver-lo trobat.

De vegades, a nosaltres ens pot passar el mateix que a aquests dos deixebles. També podem passar per moments de desànim, cansament i decepció. Tot i això, encara que de vegades ens costi veure'l, Jesús sempre ve amb nosaltres; només Ell és capaç d'aconseguir que el nostre cor torni a abrusar-se amb el foc de l'alegria. Tant de bo que sapiguem trobar Jesucrist ressuscitat en el germà que camina al costat nostre, en tot allò més quotidià. Que la taula de la Paraula i de l'Eucaristia ens alimentin i ajudin a acollir Jesucrist a les nostres vides.

Carta als Colossencs, capítol 1, verset 18

La Pasqua és un motiu d'esperança per a tots els cristians. Jesús ens promet que un dia nosaltres també ressuscitarem. I és que, tal com diu sant Pau a la carta als Colossencs, Ell és el primer ressuscitat, «el primogènit d'entre els morts». La mort i el pecat no tenen la darrera paraula. Deixem-nos portar per Crist i caminem pel camí que condueix a la vida.

Benvolguts germans i germanes, alegrem-nos, perquè el Senyor ha ressuscitat. Demanem a Déu que ens ajudi a convertir-nos en persones ressuscitades, plenes del foc del seu amor. Felicitat Pasqua de Resurrecció!

Què ens diu l'arqueologia sobre la mort i resurrecció de Jesús?

**Descobriments recents a la basílica del Sant Sepulcre
reforcen la idea que l'església va ser el lloc
de la Passió de Jesucrist**

La restauració de l'Edicle del Sant Sepulcre, l'any 2016, va revelar noves pistes sobre la tomba de Crist.

EUGENIO
ALLIATA

«No tenim proves matemàtiques o arqueològiques definitives, però hi ha molts elements que són compatibles amb la tradició»

Jesús de Natzaret no va deixar escrits propis, i amb prou feines hi ha restes físiques del seu pas per la Terra, però si hi ha un racó al món on es poden trobar pistes sobre la seva mort i resurrecció, aquest és el Sant Sepulcre de Jerusalem. Tot i que encara no és possible tenir una certesa absoluta sobre el lloc on va morir i va ser enterrat Jesucrist, l'arqueologia ha desvelat múltiples elements que mostren que la Passió de Jesucrist es va produir, molt probablement, al lloc on avui s'alça la basílica del Sant Sepulcre. A més, descobriments recents han aportat encara més convenciment a aquesta teoria, que fins ara estava sustentada, principalment, en la tradició oral i escrita.

«No tenim proves matemàtiques o arqueològiques definitives, però hi ha molts elements que són compatibles amb la tradició», explica el pare Eugenio Alliata, professor d'Arqueologia cristiana de l'Studium Biblicum Franciscanum de Jerusalem. El franciscà, un dels arqueòlegs més prestigiosos i experimentats de Terra Santa, reconeix que «des del punt de vista exclusivament científic» és difícil de demostrar que la mort i resurrecció de Jesucrist es produís en un lloc o altre, perquè amb prou feines hi ha restes físiques, però afirma també que, no obstant això, «es pot arribar a una probabilitat, i fins i tot a una certesa moral» per afirmar que l'església del Sant Sepulcre va ser el lloc de la Passió.

Un monticle i un sepulcre a la roca

Els quatre Evangelis descriuen el lloc on Crist va ser crucificat com una petita muntanya anomenada Calvari o Gòlgota, situada als afores de Jerusalem, on s'executava els condemnats a mort. També coincideixen a assenyalar que el lloc de la sepultura era una tomba propera i nova, excavada a la roca, i que pertanyia a Josep d'Arimatea. Però cap d'aquests elements resulten evidents quan el pelegrí arriba a la basílica del Sant Sepulcre, avui dia. El que s'hi troba és una gran església, una mica fosca i caòtica, i certament eclèctica. En entrar, a la dreta, una capella elevada dona accés al cim del Gòlgota, tot just uns metres per sobre del nivell del terra. A poca distància, situat enmig d'una gran rotonda, hi ha l'Edicle.

I dins d'aquest temple, cobert per una llosa de marbre, hi ha el banc de pedra on segons la tradició es va col·locar el cos de Crist.

«És important entendre que aquest lloc ha estat modificat moltes vegades, i per això no ho veiem exactament com era», diu Alliata, que recorda que el temple va ser destruït diverses vegades en incendis, terratrèmols i invasions. L'església que veiem avui, farcida d'altars, retaules, candeles i icones, també és conseqüència de les modificacions que milers d'hommes i dones han fet del lloc segons les seves tradicions particulars: «El que veiem avui també és fruit d'una devoció mil·lenària», indica el franciscà. Amb tot, afegeix Alliata, les descripcions evangèliques són compatibles amb les restes arqueològiques trobades al subsol, a la mateixa basílica, i als voltants de l'església.

Per exemple, encara que el Sant Sepulcre està avui ubicat dins de les muralles de la Ciutat Antiga, en ple barri cristià, restes de les muralles romanes trobades a escassos 200 metres de l'església demostren que el lloc quedava als afores de la ciutat en temps de Jesús, tal com recull la Bíblia. També s'ha descobert que la zona era una pedrera, fet que facilitava que hi hagués tombes excavades a la roca. De fet, s'han trobat diverses tombes del segle primer dins de la basílica. Dues d'elles, ubicades a pocs metres de l'Edicle, han estat atribuïdes per la tradició cristiana a Josep d'Arimatea (que es va quedar sense tomba quan la va cedir a Jesús) i Nicodem, el membre del Sanedrí que va reconèixer el Messies en el predicador de Natzaret.

Al mateix temps, el fet que la zona fos una pedrera també coincideix amb la forma actual del Gòlgota, encapsulada entre murs de pedra però visible en diversos punts del temple. El Calvari era, en temps de Jesús, «una espina dorsal de pedra per indicar quant s'havia aprofundit en l'excavació a la roca», explica des de Barcelona mossèn Armand Puig, rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià i expert en el Jesús històric, els evangelis sinòptics i diversos textos apòcrifs. Alhora, la localització del Calvari (propera a les portes de Jerusalem i en una zona de camins), així com el fet que tingués un sol accés (després de les creus, començaria el penya-segat de la pedrera), el convertiria en

ARMAND PUIG

«El Gòlgota va quedar parcialment escapçat, i del sostre de la cova no en va quedar res, però sí les parets i el banc, que van romandre soterrades»

un lloc elevat i concorregut, perfecte per ajusticiar un reu, opina Puig. «Per fer una execució pública necessites un lloc on càpiga molta gent, però per motius de seguretat no poden estar a prop», diu el sacerdot.

Noves investigacions

La troballa arqueològica més important respecte de la Passió es va produir recentment a la mateixa tomba. Fins a la restauració de l'Edicle, malmès pel pas dels anys i les infiltracions d'aigua del subsol, la creença que sota la làpida de marbre del temple hi havia el banc de pedra on va reposar el cos de Jesús era pura tradició. Tanmateix, entre el 2016 i el 2018, durant les tasques per preservar l'estructura, va ser necessari obrir la tapa del sepulcre per primera vegada en molts segles... I es va trobar tot tal com indicava la història i com narren els Evangelis: un banc excavat a la roca, unit a la mateixa paret de la cova. «S'han trobat trossos de roca, tot i que en mal estat, que s'han conservat i salvat després de moltes destruccions, i que no es van llençar perquè eren una relíquia», diu Alliata.

A més, entre els murs de l'actual temple, i també sota la làpida del sepulcre, es va trobar morter d'època romana. Aquest fet està vinculat a la tradició que explica que santa Elena, mare de l'emperador Constantí, va fer construir la primera basílica

sobre el lloc on els cristians locals recordaven que es trobava la tomba de Crist. Alliata explica que «s'han fet anàlisis de diversos morters a la zona del sepulcre que donen diverses dates» i que aquestes, en general, «reflecteixen allò que ja es coneixia per la tradició»: «S'han trobat morters del segle XVI, d'època medieval i del període romà», diu el franciscà, cosa que coincideix amb la primera localització de la tomba i les successives reconstruccions. També es va trobar una segona làpida, trencada, situada entre el marbre actual i el banc de pedra. No s'ha pogut datar, però la pedra inclou una creu que podria ser de temps dels croats.

Dins de l'església també s'hi han trobat restes de la basílica constantiniana i, més important encara, vestigis d'un temple romà. La història i la tradició indiquen que, després de la destrucció de Jerusalem durant la Gran Revolta Jueva contra Roma (70 dC), l'emperador Adrià va fer construir, l'any 135, un temple pagà al lloc on hi havia el Sepulcre i el Calvari. Probablement per reemplaçar el culte cristià. «El Gòlgota va quedar parcialment escapçat, i del sostre de la cova no en va quedar res, però sí les parets i el banc, que van romandre soterrades», explica Armand Puig. L'existència del temple ha quedat corroborada amb la troballa de «murs grans i bells, del tipus dels murs romans», explica Alliata, i també s'han

descobert restes d'un culte romà previ a la construcció de la basílica. «En una gruta a prop del Calvari s'han trobat traces d'un altar pagà i d'una estàtua pagana», afegeix el franciscà.

A més, en una capella de l'església que està en mans de la comunitat armènia, juntament amb restes de la pedrera, es van trobar, als anys setanta, el dibuix d'un vaixell romà i una inscripció fascinant: *Domine ivimus*. Aquest missatge, que per si sol significa «Senyor, hem vingut», també podria fer referència al Salm 121(122): *Laetatus sum in his quae dicta sunt mihi in domum Domini ibimus* («Quina alegria quan em van dir: Anem a casa del Senyor»). Totes opcions fan pensar que el grafiti, que data d'abans de la construcció de la basílica constantiniana i que és posterior al temple d'Adrià, hauria estat escrit per un pelegrí. I que aquest ja considerava que sota l'edifici pagà es trobaven la tomba i el Calvari. «Sens dubte és singular que hi hagi aquesta inscripció llatina en un lloc com aquest, amb un significat que sembla religiós», opina Alliata.

La rellevància de la tradició

Tot plegat posa en valor la importància i la saviesa de la tradició, i dona arguments per confiar-hi, especialment pel que fa als anys en els quals hi ha un cert buit científic: entre la mort de Crist i la construcció de la basílica constantiniana.

Actualment, no hi ha dades concloents que confirmen que la tomba que santa Elena i Constantí van considerar com a vertadera és realment el sepulcre de Jesús. Podrien haver errat.

Cal confiar, però, en la paraula dels cristians que durant tres segles van venerar el lloc, i que van indicar a santa Elena que sota el temple romà hi havia la tomba de Crist. Cal confiar en el grafiti del pelegrí del *Domine ivimus*. Cal confiar en el que ens diu la ciència. I cal confiar que en el futur, tot i que la fe no depengui d'un espai físic ni d'un grup de pedres, noves proves aportaran nova llum sobre el lloc on Jesús va morir i ressuscitar.

El cim del Calvari és accessible a través d'una capella compartida per armenis, grecs i catòlics.

JOSEP MIRÓ I ARDÈVOL
President d'E-cristians

La liquidació de les garanties constitucionals

El Tribunal Constitucional (TC) ha resolt en un temps rècord el recurs d'inconstitucionalitat contra la llei que legalitzava en plena pandèmia l'eutanàsia i el suïcidi assistit. En menys de vint-i-quatre hores, el plenari ha aprovat el text de la ponència. Un rècord de velocitat insòlit, malgrat tractar-se d'una llei conflictiva i aprovada sense garanties. Heus aquí algunes de les principals objeccions:

Tramitada com a proposició de llei, malgrat ser un projecte de llei del govern de rang orgànic, que despenalitzava l'homicidi (art. 143, 4 i 5 del Codi Penal), a fi d'esquivar el dictamen del Consell d'Estat, dels organismes mèdics i del Comitè de Bioètica.

Vulnera el principi de seguretat jurídica (art. 9.3 C.E), en legalitzar l'assistència al suïcidi sense dir-ho; la paraula no apareix ni una sola vegada en el text.

La Constitució estableix el dret a la vida (art. 15), liquidat ara pel TC inventant un anòmal «dret fonamental a l'autodeterminació sobre la pròpia mort» inexistent arreu del món, ni tan sols als pocs estats on està legalitzada: Holanda, Bèlgica, Luxemburg, Canadà, Colòmbia i Nova Zelanda. No té l'emparedat del Tribunal Europeu de Drets Humans, i contradiu la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, del Conveni Europeu de Drets Humans, de la Declaració Universal dels Drets

Humans i del Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics.

Molt greu: desvirtua la jurisprudència del Tribunal Constitucional (sentència 53/1985, d'11 d'abril), com ja va fer, fa poc, en declarar íntegrament constitucional la llei sobre l'avortament.

Perillosament anticonstitucional: la llei deixa en mans de l'administració la declaració d'incapacitat d'una persona, vulnerant així el dret a la tutela judicial efectiva (art. 24.1 CE). En aquesta mateixa línia, l'article 12, apartat a) 4a, fa possible que un tercer pugui demanar l'eutanàsia en nom del pacient, encara que aquest no hagi deixat per escrit aquesta decisió, ni l'hagi nomenat representant. El perill s'accentua amb la definició sobre una «situació d'incapacitat de fet» (art. 3.h).

La llibertat d'elecció que ens ofereixen és la de morir patint o que et matin, perquè els mecanismes de la llei obstaculitzen la denegació, la informació sobre alternatives, i favoreixen l'ajuda a morir, fet agreujat per la negativa a destinar suficients recursos per a les cures paliatives.

L'escàndol d'atorgar la consideració legal de «mort natural» a aquests casos d'homicidi i suïcidi, falsejant les estadístiques, facilitant l'ocultació a tercers i impeding la posterior investigació judicial de possibles irregularitats.

La llibertat d'elecció que ens ofereixen és la de morir patint o que et matin

Aquesta setmana l'Església referma el seu compromís en la lluita contra els abusos, parlem amb el professor Miguel Pastorino sobre els pentecostals, assistim a l'ordenació episcopal de David Abadías i ens fem ressò de les rogatives per la pluja

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Castellers i castells

Fa unes setmanes vaig tenir la sort de viure un castell, amb calçotada i tot, organitzada per una colla casteller. Tot i que n'havia vist i emprat a la meua feina alguns vídeos, mai no ho havia viscut en directe. Em va semblar una experiència carregada d'emoció i simbolisme. Des del meu desconeixement d'aquesta llarga tradició, m'ha semblat un bon paradigma del que podria ser la nostra societat.

Em va impactar rebre una experiència de comunitat, d'igualtat, d'integració intergeneracional i d'acollida: a l'equip hi havia diversitat d'edats, colors de pell, estils personals i complexions físiques. Cada persona tenia la seva funció important per aconseguir l'objectiu: arribar al capdamunt. Sense una base robusta, sòlida, experimentada i compromesa és impossible que els àgils, flexibles i petits puguin pujar. Gairebé res al castell no es podia fer sense ajuda, fins i tot per al que sembla més senzill, com posar-se la faixa, cal l'ajuda d'una altra persona. Vaig gaudir també sentint l'emoció que es traspuava en gestos amb prou feines perceptibles en les cares concentrades dels que formaven cada pis. Un altre element imprescindible al castell és la confiança: posar-se en mans de la persona que tens a sota i saber que la persona del damunt compta amb tu. Un exercici d'aquesta paraula castellana tan bonica i transcendent: «*Acuerparse*.»

I després, gaudir del dinar compartit, la taula a la qual tota persona es pot sentir convidada a participar i col·laborar, i que és motiu de goig i celebració. Per a algú que participa en aquesta festa per primer cop, vaig sortir amb el cor agraït d'aquesta experiència, que se'm va fer metàfora del que els cristians anomenem el Regne de Déu.

TERESA CASILLAS

Neuroquímica i educadora

 Vaticà**El nou text entra en vigor el 30 d'abril****El Papa confirma el procediment contra els abusos**

La lluita contra els abusos, un compromís fort del Papa.

VATICAN NEWS
Ciutat del Vaticà

El Papa ha promulgat els procediments per prevenir i combatre els abusos sexuals al si de l'Església. S'ha publicat la nova versió del *motu proprio Vos estis lux mundi* que entra en vigor el 30 d'abril, deroga la del maig del 2019 i confirma la voluntat de prosseguir en la lluita contra aquests delictes.

La novetat més significativa es refereix a les disposicions relatives a les responsabilitats dels bisbes, superiors religiosos i clergues encarregats de la guia d'una Església particular o d'una prelatura. També s'hi ha afegit els «fidels laics que són o hagin estat moderats d'associacions internacionals de fidels reconegudes o erigides per la Seu Apostòlica, per als fets comesos» mentre exercien el seu càrrec.

Mentre abans es parlava d'«actes sexuals amb un menor o una persona vulnerable», en la nova versió es parla de «delicte contra el VI manament del decàleg comès amb un menor o amb una persona que tingui habitualment un ús imperfecte de la raó o amb un adult vulnerable».

Abans s'afirmava que a aquell que assenyalava no pot ser imposat cap vincle de silenci, ara s'afegeix que aquesta protecció ha d'estendre's, a més de a qui fa un assenyalament, també a «la persona que afirma ser ofesa i als testimonis».

Es reforça la part en la qual es demana salvaguardar «la legítima protecció del bon nom i de l'esfera privada de totes les persones implicades» i la presumpció d'innocència per a qui és investigat.

En la nova versió s'especifica que les diòcesis i les parròquies han de dotar-se d'«organismes i oficines» fàcilment accessibles al públic per rebre els assenyalaments d'abusos.

Conferència Episcopal Espanyola

La majoria de casos se situen a la dècada dels anys setanta

L'Església va rebre el 2022 un total de 186 noves denúncies d'abusos sexuals

Conferència Episcopal Espanyola

El cardenal Omella va lliurar a Ángel Gabilondo un informe que recull l'acció de l'Església en la lluita contra els abusos.

CARME MUNTÉ MARGALEF
Redacció

Dels 186 nous testimonis, 70 van ser comunicats en oficines diocesanes i 116 en oficines de congregacions religioses

L'Església espanyola va rebre el 2022 un total de 186 noves denúncies d'abusos sexuals, segons va informar la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) el 30 de març en roda de premsa. Si se sumen a les denúncies rebudes prèviament, en total, són 706 casos que van succeir des del 1945 fins a l'actualitat.

Tots aquests testimonis també són els que apareixen en els sis volums que el cardenal Joan Josep Omella, president de la CEE, va presentar al Defensor del Poble, Ángel Gabilondo. Un informe que recull l'acció de l'Església en la lluita contra els abusos «amb el ferm desig de contribuir a posar fi a tots els abusos sexuals contra menors en la societat».

En la roda de premsa al final de la Comissió Permanent de la CEE, celebrada els dies 28 i 29 de març, el secretari

general, Mons. Francisco César García Magán, va explicar que, dels 186 nous testimonis recollits el 2022, 70 van ser comunicats en oficines diocesanes i 116 en oficines de congregacions religioses.

Mirant el perfil del victimari, són 74 clergues consagrats, 36 clergues diocesans, 49 consagrats no clergues i 27 laics. Tots són homes. D'ells, 90 han mort, 69 estan vius i de 27, no en consta la situació. La majoria de casos —66— se situen en la dècada dels anys setanta. 16 són del 2022.

El secretari general de la CEE va reconèixer la importància de fer confluïr les dades recollides per la mateixa Església amb les provinents d'altres fonts com l'auditoria externa del bufet d'advocats Cremades&Calvo-Sotelo. «Tots busquem el mateix, que és fer llum sobre aquest tema», va destacar.

Dit això, Mons. Francisco César García Magán va explicar que durant el 2022 l'activitat més important de les Oficines va ser la formació en la detecció i prevenció d'abusos. Les diferents oficines van organitzar la formació a través de cursos i xerrades de 153.906 persones.

La formació més intensa es va fer en l'àmbit escolar, amb alumnes, professors i pares i mares. El grup més nombros que va rebre formació va ser el de 103.854 infants i adolescents. També van rebre formació per part de les Oficines 21.195 professors i 18.239 pares i mares. Al marge del'àmbit escolar, van rebre formació 4.932 monitors, 2.926 catequistes i 2.724 sacerdots.

Al mateix temps, les Oficines estan treballant en el desenvolupament de protocols de prevenció i actuació en casos d'abusos. En l'actualitat 123 diòcesis i congregacions disposen ja d'un protocol en vigor. A més, s'estan desenvolupant els codis ètics i de bones pràctiques per a l'atenció a les víctimes, que ja està disponible en 95 diòcesis i congregacions.

Miguel Pastorino, professor de Filosofia i Ciències de la Religió de la Universitat Catòlica de l'Uruguai

«Els pentecostals apunten a una trobada personal amb Jesús»

SILVANO MALINI

Malgrat que Amèrica Llatina continua sent la regió més catòlica del món, l'Església està perdent fidels mentre augmenta la presència evangèlica pentecostal. A set països els catòlics ja són menys de la meitat de la població. És el que sorgeix de les darreres enquestes de Pew Research Center (amb seu als Estats Units), Latinobarómetro (Xile) i Datafolha (Brasil), divulgades el 2022. Parlem dels desafiaments missioners i pastorals que planteja la «migració» de l'Església catòlica a les pentecostals amb Miguel Pastorino, professor de Filosofia i Ciències de la Religió de la Universitat Catòlica de l'Uruguai i membre fundador de la Xarxa d'Estudis Iberoamericans de les Sectes, des de fa anys dedicat a l'estudi del pentecostalisme.

El creixement dels pentecostals davant la disminució dels catòlics a Amèrica Llatina evidencia certa dificultat en la dimensió pastoral i missionera de l'Església, perquè el creixement pentecostal és degut, en part, a la captació de catòlics no compromesos amb la seva fe. Aquesta captació sembla que es dona, sobretot, als sectors socialment vulnerables i de baix nivell educatiu. És així?

A Amèrica Llatina el pentecostalisme ha crescut sobretot en ambients vulnerables, pobres i amb menor accés a l'educació terciària, però no exclusivament (hi ha pentecostals amb alt poder adquisitiu i també amb una formació acadèmica sòlida). Ha estat així al llarg de les dècades, sobretot perquè són molt més presents on les Esglésies histò-

«L'acció social pot generar simpatia o aprovació, però no evangelitza»

riques (catòlica i protestants) no arriben, o hi arriben amb obres socials sense una evangelització profunda.

Això és a causa d'una acció social catòlica que contribueix a la promoció humana però que no és eficaç en l'evangelització?

L'acció social pot generar simpatia o aprovació, però no evangelitza. Semblaria que, com diu el pare Ranieiro Cantalamessa, l'Església ha optat pels pobres i els pobres han optat pels pentecostals. Molts cops ens limitem a l'acció social sense evangelització, sense un èmfasi en la conversió, en la vida espiritual, en l'amor de Déu, mentre que els pentecostals apunten a una trobada personal amb Jesús. Arriben a una llar pobra i el primer que fan és preguntar: «Vol que pregunem per vostè?» Els imposen les mans i els parlen a Crist en veu alta, i la gent s'emociona. El missioner catòlic pregunta què necessiten des del punt de vista assistencial. L'evangèlic prioritza la trobada amb Crist, tot i que després també faci acció social.

Els catòlics solen transmetre valors, ètica, principis, signes, però no fe. I una cosa és ser solidaris i una altra és testimoniar que Crist em transforma la vida i que pot transformar la teva. Això és en l'Església catòlica, però no és tan present en la pastoral. Hi és en el «primer anunci», però no tothom sap oferir aquest testimoni perquè no tothom ha passat per una experiència de fe d'aquest tipus.

Evangelitzar no és transmetre valors, ni fer catequesi. Això ve després. L'evangelització és posar la persona en relació amb Jesucrist i en contacte amb l'Evangeli. I això els pentecostals ho fan molt bé. Alguns moviments eclesials catòlics també ho fan i on són, en general, l'Església catòlica no ha tingut tanta migració al món evangèlic. Al Brasil, la Renovació Carismàtica Catòlica ha estat una «vacuna» contra el proselitisme pentecostal, tot i que no ha impedit aquesta migració.

Que les comunitats pentecostals siguin més petites i geogràficament properes sembla que facilita la integració i el sentit de pertinença. Les comunitats parroquials catòliques generalment són més compartimentades i estructurades. És per això que sembla que atrauen menys?

És cert que les comunitats pentecostals són més petites, tenen un

clima de proximitat i de germanor, i no l'alienant anonimat que s'experimenta en comunitats grans.

Però la força del pentecostalisme és que la pertinença a la comunitat és la pertinença a l'experiència comuna d'estar en contacte amb Jesucrist que ens canvia la vida. Hi ha comunitats catòliques petites que no tenen l'èxit de les pentecostals, perquè no estan centrades en aquesta experiència transformadora, on la fe abasta tota l'existència i no només els diumenges. La persona s'aixeca i se'n va a dormir amb Déu als llavis, llegint la Bíblia, en contacte amb una comunitat que l'escolta i que és com la seva família. De vegades amb una càrrega massa emotiva de la fe, que és el que més s'ha criticat.

Podria servir promoure la constitució de grups catòlics d'adults que viuen i creixen en la fe?

Si es tracta de persones bones i que van a missa, però que no tenen una experiència de fe que els vagi transformant, aquestes comunitats no generaran missió. Ho va plantejar la Conferència de l'Episcopat Llatinoamericà i del Carib a Santo Domingo (1992), i a Aparecida (2007) es va explicitar més: el primer és el testimoni de la trobada amb Crist. Qui viu aquesta experiència vol entrar en una comunitat que la comparteixi. Després del primer anunci, transformador i experiencial, es passa al catecumenat. I allà els catòlics oferim alguna cosa que els pentecostals no tenen: un catecumenat profund, mistagògic, bíblic que, òbviament, no és un curs que pressuposa la fe, amb unes poques xerrades estil escola. El model de catequesi que suposa un context de cristiandat està erosionat, perquè si la persona no té una base de conversió i enamorament de Jesucrist, no hi ha itinerari comunitat que valgui. Els processos exitosos són els de qui s'ha convertit a l'estil de sant Pau. I és això el que ha provocat en les persones el pentecostalisme: quan parlen de Déu se'ls il·lumina el rostre. No dic que això no existeixi a l'Església catòlica, però no és present en el catolicisme majoritari, nominal, que molts cops s'ha secularitzat tant que entén la fe com una mera sèrie de valors.

Un àmbit en el qual els pentecostals capten molts fidels és el dels migrants llatinoamericans als Estats Units i a Europa.

«Si la persona no té una base de conversió i d'enamorament de Jesucrist, no hi ha itinerari o comunitat que valgui»

Sí. En un context d'«intempèrie» social i afectiva, qui permet al migrant percebre que és entre germans amb els quals viu en comunió, que l'ajuden i el sostenen, li dona el que més necessita. Sumem-hi l'experiència espiritual i religiosa medular del pentecostalisme, i ens trobem davant d'una combinació molt poderosa: l'experiència de fe afegida a l'empara, a la contenció emocional i a l'ajuda social és una cosa que es mostra com a eficaç.

Hi ha diàleg ecumènic entre l'Església catòlica i les Esglésies pentecostals?

Està desenvolupat institucionalment i teològicament des de l'any 1972, amb diferents documents conjunts, però no en àmbit diocesà o de conferències episcopals, amb poques excepcions, com alguns moviments ecumènics o carismàtics.

A Santiago de Xile, a Buenos Aires o a Montevideo el diàleg és més

fàcil perquè la relació és més cordial i horitzontal. En països on històricament l'Església catòlica ha estat un poder hegemònic fort —penso en Centreamèrica— hi ha una certa hostilitat, de vegades amb un nivell alt d'agressivitat i de material apologetic.

Però són fenòmens més aviat llatinoamericans. De fet, el 2006 el cardenal Walter Kasper insistia que les estratègies per al diàleg catòlico-pentecostal haurien de sortir de creativitat llatinoamericana, perquè a Europa és molt difícil. A més, el món pentecostal està molt atomitzat i això complica les coses.

Un diàleg més fluït requeriria un treball més fort a les bases. En particular, entorn de temes que interessen els pentecostals com l'evangelització en contextos de secularització forta. Que es conegui més Jesucrist per a ells és prioritari. Si els catòlics bastessin ponts per a una difusió de

«Si els catòlics bastessin ponts per a una difusió de la Bíblia, els pentecostals sens dubte s'hi sumarien»

la Bíblia, els pentecostals sens dubte s'hi sumarien. No els interessa quina Església ho faci, sinó que Jesucrist sigui conegut. Després hi ha la defensa de la vida: en temes com l'avortament i l'eutanàsia estan alineats amb el pensament catòlic, encara que no el coneguin.

Unes dades

- En dades de l'agència Fides divulgades a finals del 2022 i referides al 2020, **els catòlics a les Amèriques són el 63,9% de 1.022.967.000 habitants.**
- Considerant només **Amèrica Llatina, la xifra** (de l'enquestadora Latinobarómetro) **és de 57,1%, versus el 59,9% de l'any 2017 i el 63,9% del 2015.**
- **Es declara evangèlic o pentecostal el 20,2% de la població.** El 1960 era el 3% (Pew Research Center).
- Als diferents països, el percentatge evangèlic varia des d'una mica més del 10% a Mèxic fins a aproximadament el 40% a Nicaragua, Guatemala, Hondures, passant pel 15% de Colòmbia, Veneçuela, Panamà, l'Equador, el Perú i l'Argentina. Les enquestes calculen entre el 27 i el 31% de pentecostals al Brasil on, segons el World Christian Database, entre el 1970 i el 2020 el nombre va créixer de 6,8 a 46,7 milions.

Barcelona

David Abadías va rebre l'ordenació de mans del cardenal Omella a la Sagrada Família

Nou bisbe al servei de l'Església de Barcelona

El cardenal Omella va centrar l'homília en el ministeri del nou bisbe.

IGNASI MIRANDA

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

La basílica de la Sagrada Família va acollir el dissabte 25 de març, solemnitat de l'Anunciació del Senyor, la missa amb l'ordenació episcopal de David Abadías, nomenat el 14 de febrer pel Papa bisbe auxiliar de Barcelona.

La celebració va ser presidida pel cardenal Joan Josep Omella. Com a primers concelebrants, hi van ser el bisbe de Terrassa, Salvador Cristau, i el seu predecessor i actual arquebisbe de Sevilla, Josep Àngel Saiz.

Tots dos van fer imposició de mans immediatament després de l'arquebisbe de Barcelona i abans que la resta de bisbes concelebrants, entre els quals hi havia l'arquebisbe de Tarragona, Joan Planellas; l'arquebisbe Joan-Enric Vives, bisbe d'Urgell; els altres dos auxiliars de Barcelona, Sergi Gordo i Javier Vilanova; el bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés; el de Solsona, Francesc Conesa; el de Vic, Romà Casanova; el de Lleida, Salvador Giménez, i un petit grup de pastors d'algunes diòcesis espanyoles.

Es dona la circumstància que David Abadías, tot i que és fill de Barce-

lona, ha estat com a sacerdot sempre a la diòcesi de Terrassa, des de la creació d'aquest bisbat l'any 2004. En diversos moments de la cerimònia, va ser recordat el bisbe Toni Vadell, poc més d'un any després de la seva mort. De fet, la seu que el Sant Pare ha atorgat al nou auxiliar de Barcelona és Urci, la mateixa del difunt prelat mallorquí. Cal recordar també que el lema episcopal d'Abadías és *Servus sum Evangelii* («Soc servidor de l'Evangeli», Ef 3,7).

En l'homília, Joan Josep Omella va animar David Abadías a «donar sempre gràcies a Déu per la vida, la família, el do de la fe, el presbiterat i ara l'ordenació episcopal». En aquesta línia, va recordar que el Senyor el crida «a seguir-lo amb generositat i amb alegria, unit als germans bisbes i amb estreta col·laboració amb els preveres que cal cuidar i orientar».

Al final de l'Eucaristia, el nou bisbe auxiliar va assegurar que, en aquest nou camí, intentarà «aprendre dels altres bisbes auxiliars», i va donar les gràcies «als pares, pel seu amor, i a tots els qui han compartit aquesta celebració» amb ell.

JOAN JOSEP OMELLA

«No es tracta d'escalar llocs o responsabilitats, sinó de seguir l'exemple de Jesucrist, el Fill de Déu»

Anell episcopal de David Abadías.

En un altre moment de la predicació, el cardenal Omella va destacar que, com diu el papa Francesc, «el veritable poder és servei», i va demanar al nou auxiliar que ho faci «amb amor i alegria, ja que no es tracta d'escalar llocs o responsabilitats, aspiració humana, sinó de seguir l'exemple de Jesucrist, el Fill de Déu».

Encara adreçant-se a David Abadías, l'arquebisbe de Barcelona va fer seves «les quatre proximitats del bisbe, de les quals parla sovint el Papa, que són proximitat amb Déu, amb els altres bisbes, amb els sacerdots i amb el poble de Déu».

El nou bisbe auxiliar, també en les seves paraules finals, va recordar tota la dimensió acadèmica de la seva vida, amb un agraïment a l'Ateneu Universitari Sant Pacià, «especialment a la Facultat Antoni Gaudí, on molts alumnes han sobreviscut a les meves classes d'història», va dir amb humor.

Ritu intensament viscut

La celebració va quedar ambientada en l'inici per una magnífica peça d'Arvo Pärt, un *Cantate Domino* triat pel mateix David Abadías. Després ja va començar la celebració amb la tradicional *Marxa de l'Església* en català.

El desenvolupament de la missa va ser normal, amb l'acte penitencial, el Glòria (ja que era també la solemnitat de l'Anunciació del Senyor), la litúrgia de la Paraula i la litúrgia de l'ordenació, que incloïa la presentació i la promesa de l'escollit, la lletania dels sants, la imposició de mans i la pregària d'ordenació.

Després es va completar el ritu amb la unció del cap amb oli del Sant

Crisma i el lliurament del llibre dels evangelis, de l'anell, de la mitra i del bàcul, per concloure amb el bes de pau, una abraçada del mateix David Abadías a tots els bisbes, 18 en total.

Dins l'ordenació, va ser especialment significatiu un gest concret que es fa durant la pregària consecratòria, quan els dos diaques assistents de la diòcesi de Terrassa, Ángel Jesús Ubieto i Eduardo Pire, van sostenir el llibre dels evangelis sobre el cap de l'ordenand, icona de la submissió a l'Evangelí, del qual els pastors de l'Església no són amos. La mitra, en la mateixa línia, té un significat molt concret i sovint poc interpretat en el seu sentit profund, que és la crida a la santedat.

La missa, transmesa en directe per Ràdio Estel, va comptar amb nombrosos sacerdots concelebrants, diversos diaques assistents i també la participació de molts amics i familiars del nou prelat, entre ells els seus pares, Manel Abadías, que és diaca diocesà de Barcelona, i Elena Aurín. Tots dos van ser a primera fila entre el poble, acompanyats per la seva filla, el seu gendre i les seves netes. La basílica de la Sagrada Família es va omplir amb més de 1.400 persones.

I entre les autoritats civils i militars, hi havia el director general d'Afers Religiosos de la Generalitat, Carles Armengol, i el tinent d'alcalde de Seguretat de l'Ajuntament de Barcelona, Albert Batlle.

Tota la cerimònia es va viure en un ambient festiu i alegre, amb el color blanc dels ornaments propi de la solemnitat de l'Anunciació, encara que hagi coincidit amb el temps de Quaresma.

Pel que fa a la música, triada pel mateix David Abadías, va fer el servei el Cor de Cambra Francesc Valls, dirigit per Pere Lluís Biosca i amb Joan García Gomà com a director de cants per al poble i Juan de la Rubia a l'orgue.

I entre altres ministeris, dos laics de Mollet, Vicenç Vilà i Anna Maria Mungé, van llegir respectivament la primera lectura i la segona. I al presbiteri van actuar com a diaques assistents principals Ramon Ollé, que va proclamar l'Evangelí, i Jordi Albert Garrofé, que va coordinar la preparació de l'altar, tot amb el delegat diocesà de Pastoral Sacramental, Josep Teixidó, com a mestre de cerimònies.

Acabada l'Eucaristia amb el *Viro-lai*, tots els presents van poder saludar el nou bisbe David.

 Solsona

El bisbe de Solsona va celebrar la missa «ad petendam pluviam» al santuari de la Mare de Déu dels Torrents

L'Església prega pel do de la pluja

Processó de la Verge dels Torrents.

CARME MUNTÉ MARGALEF
Redacció

FRANCESC CONESA
«Reconeixem tota la creació com un do de Déu i, per això, preguem al Creador que regui els nostres camps per tenir una bona collita»

«No acudim a Déu perquè faci un acte de màgia i ens sacii de pa. Això seria temptar Déu. Li demanem que ens ajudi a cobrir les nostres necessitats materials perquè, d'aquesta manera, ens puguem dedicar més a buscar les coses espirituals.»

Així s'expressava Mons. Francesc Conesa, bisbe de Solsona, en l'homília de la missa *Ad petendam pluviam*, celebrada el diumenge 26 de març al santuari de la Mare de Déu dels Torrents, a l'Espunyola, i que va aplegar uns 200 feligresos. Posteriorment, es va fer una processó amb la imatge de la Mare de Déu, demanant-li la pluja en forma d'unes antigues súplices: «Puix podeu remediador l'ànima de tots los vostres sirvents; deunos pluja ab abundancia, Verge santa dels Torrents.»

La notícia de la missa i processó del bisbat de Solsona va aparèixer a tots els mitjans de comunicació com un fet extraordinari, quan pregar per la pluja ha estat d'allò més sovintejat al llarg de la història.

Com recorda Joan Arimany Juventeny, gestor cultural especialitzat en religiositat popular, «en territoris de l'Església catòlica, en un context històric de ferma religiositat, la resposta davant la successió de meteors hostils es traduïa en manifestacions de pietat popular». Així, d'una banda, de forma preventiva, «s'havia establert la benedicció del terme i la lectura de passatges de la Passió en els pedrons propers a les esglésies, després de la missa dominical, entre les dates de la Santa Creu de maig i de l'Exaltació de la Santa Creu a mitjan setembre». De l'altra, «de forma reactiva s'iniciaven diferents i progressives accions de diversa dimensió que implicava el conjunt de la col·lectivitat».

A grans trets, segons explica Arimany Juventeny, «el procés s'iniciava quan els grups de persones especialment implicades en el conreu, bracers i propietaris de la terra aplegats en les respectives confraries, s'adreçaven a les autoritats civils i eclesiàstiques. Quan aquestes darreres reconeixien la gravetat de la situació acordaven generar les formes devotes dirigides a suplicar la misericòrdia divina. Aquestes mostres anaven des de les pregàries i misses *pro pluvia*, en petició de pluja, o *pro serenitate*, en cas d'inundacions i excés d'aigua, en els diversos temples del territori».

Com en temps pretèrits, també avui dia l'Església prega pel do de la pluja, ja sigui en la pregària dels fidels durant la missa, o bé en forma de missa *pro pluvia*.

«Amb aquesta confiança, que hem après de Jesucrist, ens dirigim al Pare del cel i li demanem aigua per als nostres camps ressecs després d'un llarg hivern sense pluges —va dir el bisbe Conesa durant l'homília al santuari de la Mare de Déu dels Torrents—. Reconeixem tota la creació com un do de Déu i, per això, preguem al Creador que regui els nostres camps per tenir una bona collita.»

TERRASSA

El regal de la diòcesi a David Abadías

El divendres 24 de març el bisbe Salvador va fer entrega del regal diocesà al nou bisbe auxiliar de Barcelona, Mn. David Abadías, fins ara prevere de Terrassa. Es tracta d'una reproducció en plata de l'encolpium de Sant Cugat, que va portar com a pectoral el dia de l'ordenació.

VIC

Projecte Raquel, guarició després d'un avortament

El dia 25 de març s'inicià el Projecte Raquel al bisbat de Vic en el marc de la Jornada per la Vida. Aquesta iniciativa és present arreu d'Espanya i en molts llocs del món. Ara ha arribat al nostre bisbat, vinculada a la Delegació de Família i Vida. Per a més informació: 603 024 743 / projecteraquelvic@gmail.com

SOLSONA

Recés de Quaresma per a capellans

El 20 de març va tenir lloc el recés de Quaresma per a capellans al Seminari de Solsona. Va predicar el recés el P. Eduard Rey, provincial dels caputxins de Catalunya i president de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC). Durant el dinar posterior es va celebrar el primer aniversari del bisbe Francesc Conesa com a bisbe de Solsona.

LLEIDA

El Dr. Joan Viñas, pregoner de Setmana Santa

La Seu Vella de Lleida va acollir la lectura del pregó de Setmana Santa a càrrec del doctor i exrector de la Universitat de Lleida, Joan Viñas, que va destacar la dimensió social del missatge de Crist. L'acte va reunir les diferents confraries i germanats de la ciutat, i va comptar amb els tambors i bombos de la Confraria de la Mercè i amb la moixiganga de l'Esbart Sícoris.

GIRONA

Recuperar el vincle espiritual amb la natura

Un centenar de persones van participar, el 18 de març, en un taller al Sant Sepulcre de Palera sota el títol *Com recuperar el vincle espiritual amb la natura?*. Va ser dirigit pel doctor en Biologia Ambiental i president de l'Associació Silene, Josep Maria Mallarach. Durant la sessió es va tenir ben present l'encíclica *Laudato Si'*.

TARRAGONA

La parròquia de Sant Fructuós acull la missa en favor de la vida

El 25 de març, solemnitat de l'Anunciació del Senyor, l'Església va celebrar la Jornada per la Vida. La parròquia de Sant Fructuós de Tarragona va acollir la celebració eucarística, que va ser acompanyada en els cants pel grup Reina de la Pau Músics. Durant l'homília, el rector, Mn. Josep Masdéu, va assegurar que «protegir la vida és la comesa que tenim com a cristians i cristianes».

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Aprendre a ensenyar

El bisbat acull el 15 d'abril a l'abadia de Montserrat la XVII Jornada de Mestres i Professors de Religió de Catalunya organitzada pel SIERC i la FECC. La xerrada central, a càrrec del P. Enric Puig, sj, serà sobre el Pacte Educatiu Global. També hi haurà tallers i, a la tarda, una audició a càrrec de Pau Prades.

URGELL

Renovació del Consell Pastoral d'Urgell

La Casa del Bisbat d'Urgell va acollir la primera reunió constitutiva del nou Consell Pastoral Diocesà d'Urgell, renovat per als propers 4 anys, després de les corresponents eleccions i designacions. La reunió fou presidida per l'arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives, i pels vicaris de la diòcesi. El Consell està integrat per 46 membres, 26 homes i 20 dones.

TORTOSA

Responsables de Santuaris de Catalunya i les Illes

Del 6 al 8 de març, va tenir lloc a Tortosa la 44ena trobada de responsables de Santuaris de Catalunya i les Illes. El dilluns dia 6 va tenir lloc la conferència de l'administrador diocesà, Mn. José Luis Arín Roig, sobre *El Santuari, lloc d'acostament a Déu*. Després a la Reial Capella de la Mare de Déu de la Cinta es van resar les vespres i es va concelebrar la Eucaristia.

L'escriptura i la vida

L'escriptura és una eina curativa, reconfortant, que ajuda a la reflexió, a compartir emocions i sentiments

MARIA BALART I ALTÉS
Professora de Secundària

Les col·laboracions d'esta secció ens permeten compartir diferents reflexions a l'entorn, fonamentalment, de l'àmbit educatiu. Així, doncs, el protagonisme rau tant en el professorat com en l'alumnat. En alguns casos ens fixem en els xiquets i xiquetes d'Educació Primària. En altres ocasions són els adolescents de l'etapa de Secundària els que ens desperten un comentari o una experiència viscuda que ajuden a millorar la nostra tasca docent.

Avui, però, voldria tenir present un col·lectiu que, massa sovint, resta invisible en el nostre entorn. Fins i tot genera un cert prejudici o rebuig per ser desconegut. En este cas, són persones adultes que volen ocupar una estona dels dissabtes per realitzar diferents tallers en un projecte que anomenem *Punt de trobada*. M'estic referint a homes i dones privades de llibertat, que estan complint la seua condemna al Centre Penitenciari de Mas d'Enric al Catllar (Tarragona). El voluntariat de la Pastoral Penitenciària de la diòcesi de Tortosa els acompanyem mitjançant diferents activitats que els permeten

expressar el seu estat d'ànim, els seus neguits, els projectes de vida, compartir l'amistat amb algú que no els jutja, sinó que el escolta, els acull i els ofereix una estona diferent dins la rutina de la presó.

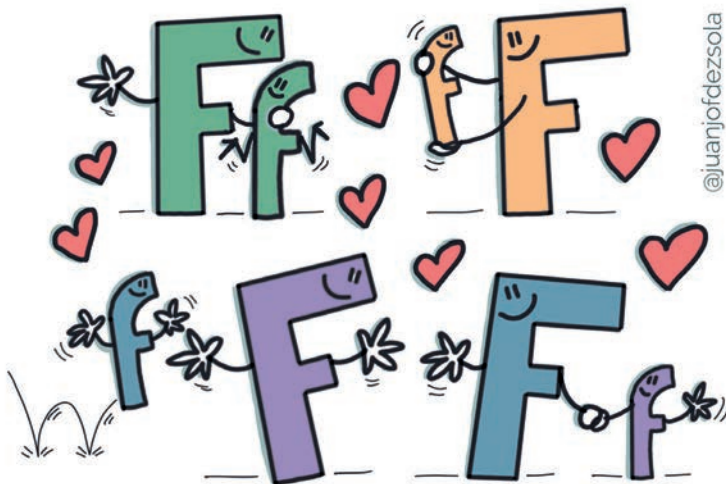
El mes de gener vam iniciar el taller d'escriptura creativa en el qual, i al llarg de diverses sessions, han escrit el final d'un conte inacabat o han construït un relat en petits grups, a partir d'unes imatges. Quan posem en comú el resultat de cada creació, ells mateixos en fan la valoració i crítica —sempre constructiva— de l'obra dels seus companys. Són relats carregats de sinceritat, que els fan sortir d'ells mateixos; d'altres carregats de metàfores i simbologia. N'hi ha de sarcàstics i crítics, algun més fantàstic i gairebé en tots, un alè d'esperança i d'ànims per seguir endavant.

Els voluntaris sortim enriquits de l'experiència i els animem a seguir escrivint. L'escriptura és una eina curativa, reconfortant, que ajuda a la reflexió, a compartir emocions i sentiments, i a millorar l'autoestima dels que participen en el taller: una estona de llibertat.

Joves, us hi apunteu?

En una societat on preval la satisfacció immediata, és un repte formar i perseverar en el sentit profund de l'amor

XAVIER GARCÍA PONT

Pare de família, metge especialista en Medicina Interna
Associació Pro Vida Barcelona

«L'alegria profunda mai no és espontània, sinó fruit de la victòria voluntària sobre un mateix» (A. Altisent)

Hi ha dues formes d'avançar en la vida: a empentes i rodolons, o amb alegria profunda. Amb grans moments d'alegria i diversió, no poques vegades seguits d'altres de tristesa i desànim; o amb alegria profunda, on els bons moments es gaudeixen més i millor i els no tan bons es porten. De satisfaccions i contrarietats, en tenim tots: el rellevant és com les vivim.

Això passa en tots els àmbits de la vida: amics, feina, matrimoni, etc. Fins i tot amb el nostre equip de futbol, que un dia guanya la lliga i l'altre perd una eliminatòria de Champions.

En l'àmbit de la sexualitat és especialment objectivable: quan es parla de sexualitat, es parla de plaer, d'orgasmes, de com fer-ho i evitar embarassos o infeccions. S'oblida que en cada acte sexual hi ha dues persones que interaccionen.

S'ensenyen «conductes saludables»; es promou «sexe segur», amb l'ús del preservatiu. Com si la impulsivitat, les diferents característiques del mateix acte sexual, la precocitat en les relacions, el nombre de parelles, o les falles del mateix condó, entre molts altres factors, no existissin.

I malgrat les campanyes informati-

ves, els centres assistencials específics en Malalties de Transmissió Sexual, i les intervencions educatives múltiples, les infeccions de transmissió no minven, es compliquen; les agressions sexuals augmenten; i la gent no sembla més feliç.

Oblidem que la sexualitat no és una joguina, el cos no és una eina de plaer. El cos és personal. I el sexe és una forma de ser i d'estar al món; no és una eina que trec, utilitzo, deso i me'n desentenc. La sexualitat té veritable sentit com a expressió de la capacitat d'estimar (O. Velez).

Quan la sexualitat no és ja expressió de l'amor, i passa a ser un mitjà per a l'obtenció de plaer, aquest mateix plaer fracassa; com més es busca, més s'escapa (V. Frankl).

Hi ha dues formes de viure la sexualitat: a empentes i rodolons o amb alegria profunda. Aquesta última fonamentada en la relació de dues persones singulars que prometen que treballaran per estimar-se i respectar-se tots els dies de la seva vida. Una promesa que porta a un creixement personal en la mesura que són impuls i suport l'un en l'altre.

En una societat on preval la satisfacció immediata, el sexe és objecte de consum, i és un repte formar i perseverar en el sentit profund de l'amor. No hi ha dubte, val la pena: apunta't a la recerca de l'alegria profunda.

Cors delerosos de l'Esperit

El rostre d'una Església missionera es reflecteix a la parròquia de Santa Eulàlia de Vilapicina

La inconfusible
façana de la parròquia.

MAC

«Una parròquia viva, oberta i acollidora. Ubicada en un barri populós, molta gent hi entra per pregar. Els feligresos col·laboren en els diversos serveis que ofereix la parròquia. Tot-hom hi participa i s'hi implica, amb una fe i un compromís compartit en comunió. El pastor no s'hi sent sol, sinó molt ajudat i acompanyat. Puc dir que soc un rector orgullós de la seva parròquia.» Així s'expressa Mn. Ignasi Fuster, rector de la parròquia barcelonina de Santa Eulàlia de Vilapicina, que ens dona a conèixer una activa comunitat de fe que peregrina unida per tal de seguir el camí obert per Jesús, un camí que omple de sentit la nostra vida i ens apropa a Déu i als germans.

En aquest temps de sinodalitat que l'Església està vivint, és important «que hi hagi molta comunió i unitat entre els diferents membres i grups de la parròquia; ajudar-nos els uns als altres. Arribem a conèixer situacions ben diverses, com ara gent amb drames materials, però també espirituals, potser ferides per la vida», comenta mossèn Ignasi, el qual és també degà de la Facultat de Filosofia de Catalunya. «Som tres sacerdots a la parròquia. Gràcies als dos vicaris, puc compaginar la missió pastoral a la parròquia i la tasca a la facultat», afegeix.

Nomenat el juliol del 2018 rector de la parròquia de Santa Eulàlia de Vilapicina, mossèn Ignasi reconeix que

Mn. Ignasi Fuster és el rector de la parròquia des de juliol del 2018.

Agustí Codinach

és «una parròquia que demana grans dosis de vitalitat, d'entrega i d'energia, perquè hi ha molta feina a fer i cal coordinar-la tota». A més, es complau de posar en relleu el gran nombre de misses que se celebren a la parròquia: «Per exemple, els caps de setmana tenim sis misses: una, de vespertina, el dissabte, i cinc els diumenges i festius. Les nostres misses s'omplen. Trenta minuts abans de cada missa, oferim el servei de confessionari. La parròquia esdevé una mena de santuari, on molta gent vol rebre el sacrament de la penitència.»

Iniciació cristiana

Mossèn Ignasi explica que «acompanyar i ajudar els infants ja batejats a créixer en la fe és l'objectiu de la catequesi de primera comunió i de confirmació, que té lloc els diumenges al matí. Paral·lelament, en una altra sala, fem catequesi per a pares. És una iniciativa molt interessant. Consta de

benvinguda i pregària, i posteriorment infants i pares van, separadament, al seu grup de catequesi. Després d'un breu temps d'esbarjo, la jornada culmina amb una missa a la una del migdia».

Dins de la catequesi d'iniciació cristiana, a la parròquia també hi ha el grup catecumenal, adreçat a aquelles persones adultes que desitgen conèixer la fe catòlica i preparar-se per rebre el sacrament del baptisme i de la confirmació.

La dinàmica catequètica dels adolescents, de 12 a 17 anys, s'anomena Lifeteen i acaba amb una adoració al Santíssim. Després s'afegeixen a la missa familiar del diumenge. També organitzen convivències, sortides de cap de setmana, etc. Una activitat semblant du a terme el grup Efectà, per a joves majors de 18 anys. Fan una adoració eucarística els dimecres a la nit. «Ara estem preparant amb il·lusió la participació a la Jornada Mundial de la Joventut, que tindrà lloc de l'1 al 6 d'agost a

Santa Eulàlia de Vilapicina és una parròquia viva, oberta i acollidora

Agustí Codinach

Interior de l'església de Santa Eulàlia de Vilapicina.

Lisboa», afirma mossèn Ignasi.

«El grup de litúrgia vetlla perquè els cristians puguem viure plenament la celebració comunitària de la nostra fe. Hi ha un servei de monitors, cantors i acòlits. La gent hi participa activament, contesta, canta...», assegura el rector. Cal recordar que l'equip de litúrgia de la parròquia de Santa Eulàlia de Vilapicina va rebre el IV Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica, atorgat pel Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona.

L'adoració eucarística es fa cada dijous i la pregària comunitària, coordinada per la Comunitat de Sant'Egidi, té lloc cada dimarts (la pregària pels pobres es fa dos cops al mes, i la pregària per la pau i pels malalts, una vegada al mes).

Espiritualitat de la caritat

Cal destacar la magnífica tasca que desenvolupa Càritas a la parròquia de Santa Eulàlia de Vilapicina. Promouen l'espiritualitat de la caritat envers els més necessitats. «Fem una primera

acollida de persones i famílies que tinguin mancances de recursos. Hi venen molts immigrants, molta gent novinguda. Disposem d'un servei, Em Dones la Mà, que consisteix en una atenció personalitzada a la gent gran: si necessiten ajuda per anar a comprar, a la farmàcia o a l'hospital, a fer-los una estona de companyia... També oferim un servei d'atenció i orientació laboral. Així mateix, dos dies a la setmana, fem reforç escolar als infants de famílies vulnerables als nostres locals. Reforcem coneixements i fomentem l'hàbit de l'estudi», informa mossèn Ignasi.

«El grup de matrimonis —observa el rector— es reuneix un cop al mes i té com a finalitat ajudar i orientar les parelles, tant en la vida matrimonial com en l'educació dels fills. És un matrimoni qui fa de monitor. Per als nuvis que desitgen casar-se, tenim els cursos prematrimonials.»

Activitats socioculturals

Dins de l'àmbit de fe i cultura, la parròquia organitza diverses activitats,

Parròquia de Santa Eulàlia de Vilapicina

Passeig de Fabra i Puig,
260 – Barcelona
staeulaliavilapicina.com

com ara xerrades, concerts, visites a museus, viatges, etc. El propòsit és encarnar la fe en la cultura i reflexionar sobre el món des de la perspectiva del cristianisme. El Taller de Santa Eulàlia és, en paraules de mossèn Ignasi, «tot una institució a la parròquia». «És un espai on majoritàriament dones fan manualitats, ganxet, puntes de coixí, reforç de català... Un punt de trobada per a gent que se sent sola i sent la necessitat de socialitzar.»

Per tal d'aprofundir en el misteri de Crist a través del coneixement de la Sagrada Escripura, el grup d'Animació Bíblica, format per unes quaranta persones, s'aplega cada quinze dies. «Aquestes sessions de formació bíblica són impartides pel P. Justino, missioner combonià, que és un entusiasta de la Paraula de Déu. Enguany estan treballant l'«Evangeli de Lluc i els Fets dels Apòstols», indica mossèn Ignasi. També hi ha el grup de Vida Creixent i el grup d'adults Virgen del Pilar, on s'imparteix formació cristiana a partir d'un document del magisteri o del mateix catecisme.

El Taller de Santa Eulàlia és una de les activitats de la parròquia.

JOAN PLANELLAS I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Estimem l'Església!

Santa Pasqua de Resurrecció! Avui, dia de Pasqua, i durant tota la cinquantesena pasqual, els cristians ens diem els uns als altres: «Bona Pasqua!», «Crist ha ressuscitat!» Voldria que aquesta fe pasqual en el Senyor ressuscitat ens portés també a refermar la nostra fe i el nostre amor a l'Església —que ja estimem—, amb un coneixement més aprofundit del que és i de la seva missió. Ens podríem preguntar, què és l'Església per a mi? I no són suficients les respostes teòriques. Certament que l'Església està composta per homes i dones amb les grandeses i misèries, amb la seva fe, però també amb els seus pecats i defallences. Tan sols hem de contemplar-nos a nosaltres mateixos per adonar-nos-en. Però, malgrat tot, davant el que és l'Església, hem de fer un procés de mirada interior sobre el que l'Església ha estat i és per a cadascun de nosaltres. Probablement hem començat a conèixer-la gràcies als pares i padrins, la parròquia, algun catequista, amics i professors de l'escola, algun sacerdot, alguns escrits... I tant de bo n'hàgim tingut unes «experiències» de fe i d'amor, a través de persones properes que ens han estat referents; sants i santes com afirma el papa Francesc que ens atreuen per la seva exemplaritat. També han pogut ser bones experiències les celebracions litúrgiques, la participació a una processó o les trobades als santuaris que visitem i estimem.

El papa Benet XVI va afirmar que «no es comença a ser cristià per una decisió ètica o una gran idea, sinó per la trobada amb un esdeveniment, amb una Persona, que dona un nou horitzó a la vida i, amb això, una orientació decisiva» (*Deus caritas est*, 1). I hem de dir que és l'Església qui ha fet pos-

sible aquesta trobada. L'Església és, al mateix temps, visible i espiritual, és com un sacrament, és a dir, misteri de comunió de Déu amb nosaltres, i poble de Déu en marxa, en pelegrinatge cap a la vida per sempre. Un sacrament és sempre una realitat palpable i visible, però que ens acosta i ens fa entrar en una realitat invisible, de gràcia i d'amor. A través de la realitat d'uns homes i dones que vivim units per la fe i que formem el poble de Déu, trobem realment el que és el cos de Crist. L'Església és qui fa visible i trobable la Persona de Jesucrist ressuscitat, i alhora ell pot actuar a través nostre. L'Església continua actuant en nom de Jesús, fent miracles d'amor, de servei, de valentia, de perdó...

Per tant, estimem l'Església! Sí! L'estimem perquè, formada per dones i homes que creuen, és l'aixopluc necessari, fins i tot, de les nostres debilitats. Perquè, els qui som membres d'aquesta Església que estimem, no hi participem trossejats, duent-hi només les nostres bondats, la nostra caritat i el nostre amor. Hi participem sencers, i això implica que hi aboquem també les nostres debilitats. I l'Església, que és Mare, ens encomana la seva santedat malgrat les nostres misèries. Perquè l'Església és Mare i és Santa, i ho és per ella mateixa, no pels nostres mèrits. El Papa ens recorda també que amb el baptisme es neix «com a fills de Déu» i per això els fidels han d'«estimar l'Església, com s'estima una mare, sabent comprendre també els seus defectes, ajudant-la a ser més bonica i autèntica [...] sense oblidar la importància de participar en la vida de l'Església, com part d'ella, en una relació vital i no merament formal».

Amb aquest esperit, santa Pasqua!

SALVADOR CRISTAU COLL
Bisbe de Terrassa

La vida ha triomfat, Al·leluia!

Avui és un dia de gran alegria per a tots nosaltres, per a tota la humanitat, ja que celebrem la resurrecció de Jesucrist, el nostre Senyor. La Pasqua és la festa més important de l'any, és la victòria de la vida sobre la mort, la unió sobre la divisió, l'amor sobre l'odi, de la gràcia sobre el pecat.

En la celebració eucarística d'aquest diumenge es proclama el passatge de l'aparició de Jesús a Maria Magdalena (Jn 20,1-9). L'evangelista narra com va arribar al sepulcre de bon matí i troba que la pedra havia estat moguda. Després, corre a informar Pere i el deixeble estimat. I després tots dos s'afanyen per arribar al sepulcre i comprovar el que ella els ha dit, veuen que els llençols són allà, però el cos del Senyor no hi és. El sepulcre buit és el signe visible de la resurrecció.

Així es confirma la nostra fe. La resurrecció de Jesús no fou un esdeveniment imaginari o un mite, sinó un fet històric amb els deixebles com a testimonis oculars. La resurrecció és l'esdeveniment central de la fe cristiana, i és el que infon l'esperança i la certesa que la vida continua més enllà de la mort.

En aquest temps d'incertesa i dolor que vivim és fàcil sentir-se desanimats, confosos, preocupats. Però la Pasqua recorda que, malgrat els patiments i les dificultats que enfrontem, sempre hi ha esperança en Crist. Ell ha promès que mai no ens abandonarà i que sempre estarà amb nosaltres, fins i tot en

els moments més foscos.

Per tant, avui és un dia per lloar i felicitar Déu, per donar-li gràcies pel seu amor i la seva misericòrdia. És un dia per renovar la fe i el compromís amb Crist, el que vam fer en rebre el baptisme. I per compartir el seu amor i esperança amb els altres. Aquesta Pasqua ens ha de moure a ser millors persones, més generoses i caritatives, i a treballar plegats per construir un món més just i pacífic, un món on veritablement regni la caritat que brolla d'aquest esdeveniment central de la història i la humanitat: el Fill de Déu encarnat, nascut de Maria Verge, Jesucrist, ha ressuscitat per donar-nos vida, i vida eterna.

La nostra vida ha de ser un testimoni d'aquesta resurrecció. En aquest temps de Pasqua l'Església canta l'antífona *Regina caeli*. En aquest text dirigit a la Mare de Déu, i intercalat per l'aclamació joiosa de l'al·leluia, l'Església canta i suplica a Maria, com a Reina del cel, que s'alegri perquè ha ressuscitat el qui portà en el seu ventre, tal com li havia promès, i li demana que pregui per nosaltres davant Déu: *Regina caeli Lætare. Quia quem meruisti portare. Resurrexit sicut dixit. Ora pro nobis Deum.*

Amb aquest joiós cant a Maria us desitjo a tots una bona i santa Pasqua. Que el Senyor ressuscitat us beneeixi i us guardi sempre! El Senyor ha ressuscitat! Realment ha ressuscitat, Al·leluia!

COMENTARI DE LA PARAULA

El sepulcre buit

GLÒRIA MONÉS

La relació entre Pere i el deixeble estimat és una qüestió que el quart evangeli posa en primer pla. L'evangelista no nega en cap moment la posició cabdal de Pere en l'Església, però el seu focus d'atenció principal és el deixeble estimat, al qual presenta com a model de fe i seguiment per a la comunitat: seu al costat de Jesús en l'últim sopar, es reclina sobre el seu pit, és al peu de la creu amb la mare de Jesús, arriba primer al sepulcre, és el primer deixeble que creu en la resurrecció i és el primer a reconèixer Jesús ressuscitat en el relat de la pesca miraculosa.

La fe del deixeble estimat contrasta amb la fe dubitativa de Tomàs. Aquest relat del deixeble estimat que no veu Jesús ressuscitat, però pels signes creu, és l'antítesi del relat de l'aparició de Jesús a Tomàs, que malgrat que veu Jesús, no creu. L'Esriptura és una pista capital que ens dona Joan per no dubtar i tenir fe. Els primers deixebles, quan van anar a cercar què deia l'Esriptura, van creure. A nosaltres també la seva lectura ens guiarà cap a la convicció que Jesús ha ressuscitat. Conèixer i comprendre la Paraula ens porta a creure en Jesús.

Segons Joan, les aparicions pasquals no són determinants per a la fe pasqual. N'hi ha prou amb els signes. La tomba buida, que no és una prova de la resurrecció de Jesús, és un signe suficient per creure-hi. Creure en Jesús ressuscitat va més enllà de l'experiència física. A finals de segle I dC, els oients de l'Evangeli de Joan no tenien la possibilitat de veure Jesús terrenal i feia molts anys que no tenien lloc més aparicions de Jesús ressuscitat. Nosaltres estem en la mateixa situació. Voldríem proves i certeses, però creure no deixa de ser un risc. Com els contemporanis de l'evangelista, no podem veure ni tocar Jesús. L'evangelista, però, ens anuncia que la seva presència és real, que és cert que és viu. L'opció és difícil i la proposta de Joan és clara i diàfana: o creus o no creus, no hi ha terme mig. La fe de l'altre deixeble, *aquell que Jesús estimava tant*, palesa que creure en Jesús és possible. La nostra vida cristiana és una vida en la fe. El testimoni del deixeble estimat ens esperona a cercar el fonament de la fe en el veure i conèixer què ens parla l'Esriptura.

JAUME BALATEU
Biblista

CONSULTORI BÍBLIC

MONTSE DE PAZ
Biblista

Per què Jesús s'anomena a ell mateix «Fill de l'home»?

L'expressió «Fill de l'home» té una arrel bíblica. En la cultura jueva equivalia a dir «humà», «fill d'Adam», i això és important perquè Jesús deixa clar que és una persona plenament humana, com tots nosaltres.

Però «Fill de l'home» també apareix en les visions del llibre de Daniel, un text estimat pels jueus (Daniel 7, 13-14). Una figura com de «Fill d'home» sorgeix entre els núvols del cel, davant el tron de Déu, i rep l'honor, el poder i la glòria; el seu regnat durarà per sempre. És una figura messiànica que Joan recollirà més tard a l'Apocalipsi. Per tant, anomenant-se així Jesús subratlla la seva humanitat però també la seva identitat com a ungit, enviat, fill predilecte de Déu, és a dir, el Messies que esperava el poble. Quan els coetanis l'escoltaven dir «Fill de l'home» de seguida els ressonaven les paraules de la profecia.

Val a dir que, en els evangelis, Jesús rep diversos apel·latius: Fill de Déu, Fill de l'home, Fill de David. El que prefereix Jesús i s'aplica a si mateix és Fill de l'home. Els altres són expressions de la gent que l'envolta i fins i tot dels esperits malignes, que el reconeixen com a fill de Déu. Fill de David també és un títol messiànic, però Jesús el rebutja perquè denota un messies polític i guerrer, que alliberarà Israel de Roma o dels poders del món mitjançant una revolució armada.

Jesús Déu i home és el misteri crucial de la fe cristiana. «Fill de l'home» expressa la veritat teològica de Jesús en la seva pròpia veu: del tot Déu, del tot home.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge de Pasqua

Lectura primera

Ac 10,34a.37-43

Després d'haver ressuscitat d'entre els morts, nosaltres hem menjat i hem begut amb ell

Lectura dels Fets dels Apòstols

En aquells dies, Pere prengué la paraula i digué: «Ja sabeu què ha passat darrerament per tot el país dels jueus, començant per la Galilea, després que Joan havia predicat a la gent que es fessin batejar. Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el consagrà ungint-lo amb l'Esperit Sant i amb poder, com passà pertot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven sota la dominació del diable, perquè Déu era amb ell. Nosaltres som testimonis de tot el que va fer en el país dels jueus i a Jerusalem. Després el mataren penjant-lo en un patíbul. Arabé: Déu el ressuscità el tercer dia, i concedí que s'aparegués, no a tot el poble, sinó a uns testimonis que, des d'abans, Déu havia escollit, és a dir, a nosaltres, que hem menjat i hem begut amb ell després que ell hagué ressuscitat d'entre els morts. Ell ens ordenà que prediquéssim al poble assegurant que ell és el qui Déu ha destinat a ser jutge de vius i de morts. Tots els profetes donen testimoni a favor seu anunciant que tothom qui creu en ell rep el perdó dels pecats gràcies al seu nom.»

Salm responsorial

117

Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo, perdura eternament el seu amor. Que respongui la casa d'Israel: perdura eternament el seu amor.

R. Avui és el dia en què ha obrat el Senyor, alegrem-nos i celebrem-lo.

La dreta del Senyor fa proeses, la dreta del Senyor em glorifica. No moriré, viuré encara, per contar les proeses del Senyor. **R.**

La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici. És el Senyor qui ho ha fet, i els nostres ulls se'n meravellen. **R.**

Lectura segona

Col 3,1-4

Cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses

Germans, ja que heu ressuscitat juntament amb el Crist, cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist, assegut a la dreta de Déu; estimeu allò que és de dalt, no allò que és de la terra. Vosaltres vau morir, i la vostra vida està amagada en Déu juntament amb el Crist. Quan es manifestarà el Crist, que és la vostra vida, també vosaltres apareixereu amb ell plens de glòria.

Al·leluia

1Co 5,7b-8a

Crist, el nostre anyell pasqual, ha estat immolat: celebrem en el Senyor la festa de Pasqua

Evangelí

Jn 20,1-9

Havia de ressuscitar d'entre els morts

Lectura de l'evangelí segons sant Joan

El diumenge Maria Magdalena se n'anà al sepulcre de matí, quan encara era fosc, i veié que la pedra

havia estat tret de l'entrada del sepulcre. Ella se'n va corrents a trobar Simó Pere i l'altre deixeble, aquell que Jesús estimava tant, i els diu: «S'han endut el Senyor fora del sepulcre i no sabem on l'han posat.» Llavors Pere, amb l'altre deixeble, sortí cap al sepulcre. Corrien tots dos junts, però l'altre deixeble s'avançà i arribà primer al sepulcre, s'ajupí per mirar dintre i veié aplanat el llençol d'amortallar, però no hi entrà. Darrere d'ell ar-

ribà Simó Pere, entrà al sepulcre i veié aplanat el llençol d'amortallar, però el mocador que li havien posat al cap no estava aplanat com el llençol, sinó lligat encara al mateix lloc.

Llavors entrà també l'altre deixeble que havia arribat primer al sepulcre, ho veié i cregué. Fins aquell moment encara no havien entès que, segons les Escriptures, Jesús havia de ressuscitar d'entre els morts.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, Santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL I)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 1)

Abril

9. DIUMENGE

Diumenge de Pasqua o Resurrecció, Blanc. Lectures: Fets 10,34a.37-43 / Salm 117 / Colossencs 3,1-4 / Joan 20,1-9
SANTORAL: Marcel, b.; Maria de Cleofàs.

10. DILLUNS

Dilluns de l'octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 2,14.22-32 / Salm 15 / Mateu 28,8-15
SANTORAL: Mare de Déu de l'Alegria; Dimes; Ezequiel, prof.; Terenci, mr.

11. DIMARTS

Dimarts de l'octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 2,36-41 / Salm 32 / Joan 20,11-18
SANTORAL: Estanislau, b.; Isaac, monjo.

12. DIMECRES

Dimecres de l'octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 3,1-10 / Salm 104 / Lluç 24,13-35
SANTORAL: Juli I, p.; Teresa de Jesús dels Andes, rel.; Zenó, mr.

13. DIJOUS

Dijous de l'octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 3,11-26 / Salm 8 / Lluç 24,35-48
SANTORAL: Agatònica, mr., Hermenegild, b.; Martí I, p.

14. DIVENDRES

Divendres de l'octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 4,1-12 / Salm 117 / Joan 21,1-14
SANTORAL: Domnina, vg. i mr.; Lambert, b.; Telm, prev. i mr.; Tiburci, mr.

15. DISSABTE

Dissabte de l'octava de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 4,13-21 / Salm 117 / Marc 16,9-15
SANTORAL: Basilissa i Anastàsia, mr.; Crescent, mr.; Damià de Molokai, prev.

El Sant 12 D'ABRIL

Santa Teresa de Jesús dels Andes

Nascuda a Xile el 13 de juliol del 1900, Teresa de Jesús dels Andes és la primera santa de Xile, i la primera santa carmelita descalça fora del continent Europeu.

Va decidir consagrar-se a Déu com a religiosa molt aviat, després d'una revelació del Senyor que li assegurava que la meta havia de ser la santedat. Aquest fet no va ser aïllat, ja que les revelacions es van mantenir al llarg de la seva vida. En la seva etapa al col·legi, ja destacava per la seva generositat, així com per la seva inclinació natural cap a Déu, que la portava a viure la vida segons l'Evangelí, sempre donada a la pregària. La santedat de la seva vida es veia en tots els ambients, ja fos la família, el col·legi, els amics, o totes les persones que va catequitzar i ajudar durant la seva infància. Amb 14 anys va ingressar al monestir de l'Esperit Sant al poble de Los Andes, a 90 quilòmetres de Santiago. Segons ella explicava, el Senyor li havia revelat que moriria jove, i des del primer moment va assumir aquesta realitat amb alegria, serenitat i confiança. El 12 d'abril del 1920, quan ja havia rebut els sants sagraments de l'Església, va traspasar a causa d'un violent atac de tifus. Va ser beatificada a Santiago de Xile per Joan Pau II, el 3 d'abril de 1987.

Pasqua de pasqües

MERCÈ SOLÉ

De fet, l'any litúrgic és una mena de pretext per celebrar permanentment la Pasqua, des de tots els angles possibles i amb accents diferents. Són formes d'aproximació a un Misteri que ens depassa i que dona sentit a la nostra fe: Jesús, el Fill de Déu, ha fet present el seu Regne entre nosaltres, ha vençut la mort i ha ressuscitat. I no només ens acompanya a tots permanentment, sinó que ens enlaira amb Ell. Aquesta és la bona notícia, especialment per a les persones que avui pateixen la foscor de la injustícia, de la malaltia, del dolor, de la manca de sentit. Celebrar-ho parcialment ens facilita la comprensió, si és que es pot dir així, de la fondària i complexitat de la Pasqua. I ens encoratja també perquè, com a Fills i Filles estimats de Déu, i malgrat les nostres mandres i defectes, contribuïm a continuar construint el seu Regne entre nosaltres, sabent que l'amor no depèn de l'èxit per donar fruit. Aquí escau molt bé allò que Déu hi fa més que nosaltres.

Per això quan és Pasqua pròpiament, la litúrgia rebla el clau. Per començar, el dia de Pasqua l'allarguem una setmana sencera. Durant l'octava de Pasqua celebrem un dia i un altre el mateix i no cap altra cosa. Si una solemnitat cau durant l'octava, es trasllada a un altre dia (més d'un any ens ha passat a Catalunya amb la Mare de Déu de Montserrat o amb Sant Jordi). Si anem a missa cada dia, veurem canviar les lectures, però si resem la litúrgia de les hores, ens adonarem que repetim

cada dia els mateixos salms. I és que continuem en diumenge de Pasqua.

Si la Quaresma durava quaranta dies, la Pasqua en dura cinquanta. I durant aquest temps, el color blanc serà el dels ornaments litúrgics, les flors i els cants seran especialment benvinguts, recordarem amb l'aspersió el baptisme de tots plegats i l'al·leluia tornarà a ressonar, doblement (*al·leluia, al·leluia*), a les celebracions.

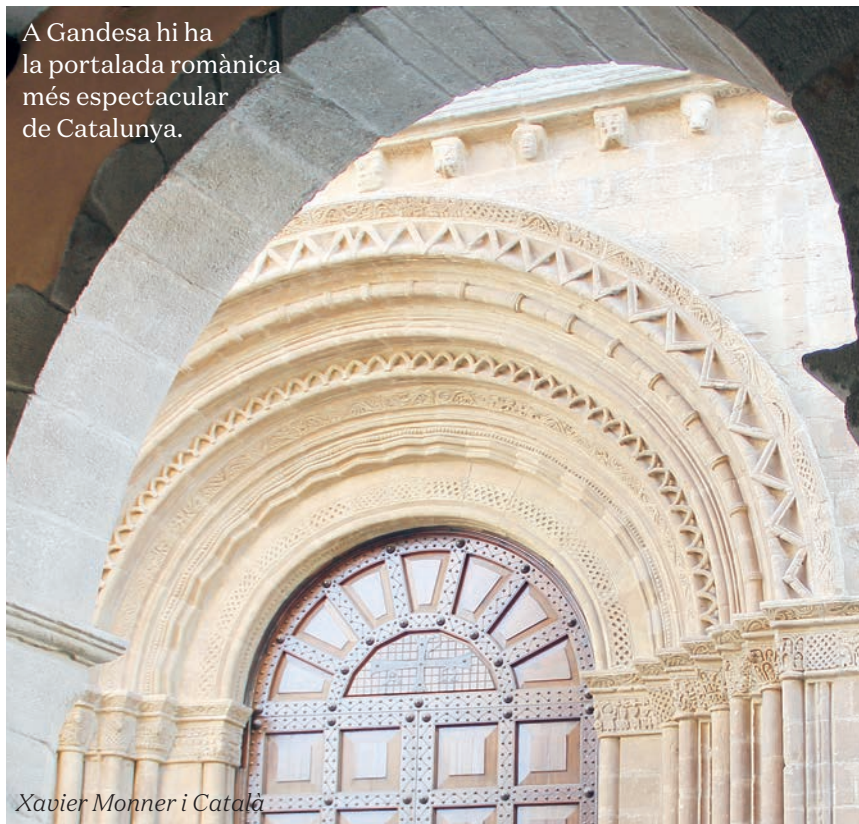
Que la Pasqua no és una festa individual, per una salvació individual, ho ressalten les primeres lectures de la Paraula de Déu, en què substituïm l'Antic Testament pel llibre dels Fets dels Apòstols i recordem com afectava la Pasqua a les comunitats cristianes. I no ho llegim com una crònica històrica, sinó com una memòria actualitzada, perquè de fet si a les comunitats no vivim i reflectim l'alegria de la Pasqua, alguna cosa greu passa.

I en els diversos diumenges l'evangeli ens parlarà de Tomàs, el que no ha estat a la comunitat i per això no ha reconegut Jesucrist; ens parlarà de les diverses aparicions als deixebles (enguany toca Emmaús); ens parlarà del Bon Pastor i posarà l'accent en el manament de l'amor de Jesús, tal com s'expressa en l'evangeli de Joan. La Pasqua finalitzarà amb l'Ascensió (Jesús es fa seva la nostra realitat i l'enlaira amb Ell) i amb la vinguda de l'Esperit, aquest alè que ens ajuda a respirar, que ens acompanya, ens inspira i ens fa reconèixer Déu a la vida.

Pasqua, doncs, és la festa gran de la nostra fe.

La portalada romànica de l'església de Santa Maria de Gandesa

A Gandesa hi ha la portalada romànica més espectacular de Catalunya.

Xavier Monner i Català

ANTON MONNER
Cronista de Gandesa

Llegeixo l'article d'Esteve Giralt *Viatge pel patrimoni de la fe*, on explica que Catalunya Sacra connecta catedrals, esglésies romàniques i tresors immaterials en un festival itinerant creat pels deu bisbats catalans i consolidat com una gran plataforma de difusió cultural. A Gandesa tenim la portalada romànica més espectacular de Catalunya i incomprendiblement no hi és inclosa.

Segons l'historiador de l'art Joan

Fuguet, el temple parroquial de Gandesa va ser el més important construït en el feu templar de l'Ebre. Es tractava d'un temple d'una sola nau, que en part es va destruir quan es va ampliar al segle XVIII. Del temple primitiu, resta visible l'absis, que està precedit d'un arc triomfal de doble columna, amb capitells decorats amb temes vegetals (tiges i raïms) i zoomòrfics (ocells) d'influència oriental.

Té planta poligonal de set cares —la mutilació del 1936 va llevar les tres del cap— i va cobert amb una volta de canó nervada d'estil provençal, amb elements cistercencs i tradicionals celtes. Tots els nervis pugen de terra formant columnes amb bases i capitells semblants a l'arc triomfal, llevat dels dos primers, que es recolzen en culs de llàntia per deixar lloc a sengles fornícules laterals. Cinc cares de polígon absidal estaven penetrades per finestral romànic —avui en queden dos— d'ample esplèndid, tant a l'interior com a l'exterior.

Resta també la portalada, bell exemplar de l'Escola de Lleida, amb una iconografia excepcional on apareixen figures de gran importància, com ara panotxes de blat de moro, figures càtares envoltades de flors de sis pètals, el gran mestre de l'Orde del Temple subjectant el tau, figures de reis maies units per les mans i carregats de riquesa, considerats homes verds que encarnen coneixements ocults sobre la mare naturalesa, sota les flors de sis pètals. Un rei maia amb un gran atribut sexual per donar força als romers del camí de Sant Jaume, que discorria davant seu, o la roda dels vuit pètals, que significa renovació, regeneració i innovació, símbol dels pobles celtes.

I aquesta portalada, amb molts més relleus iconogràfics magnífics que no cito, va ser construïda cap a l'any 1220. Hi apareixen figures de reis maies i de blat de moro 270 anys abans que Cristòfol Colom arribés a Amèrica. Possiblement els templers alguna cosa sabrien del nou món, si ja ho van deixar manifestat en aquesta obra d'art. Sense cap mena de dubte, per la seva magnitud i bellesa iconogràfica, hauria de ser inclosa dins d'aquest festival itinerant.

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya
Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Postals des d'Andalusia

Tres «regals» a la meva agenda

Les festes de Setmana Santa han passat i els carrers tornen a poblar-se amb una nova «primavera». La Setmana Santa sempre ens deixa tres regals bonics: el de l'amor, el de l'esperança i el d'una Mare, amb el seu si obert de bat a bat per a tota la humanitat. Tres regals en la nostra Agenda de l'ànima. Primer, l'amor de qui va dir que «ningú no té amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics», establint a les entranyes del món el «tron d'una creu», com a tron d'amor, de lliurament total als altres. Segon, el regal de l'esperança més tendra: «Avui seràs amb mi al paradís.» Algú escrivia fa poc: «No sé a vostès, a mi sempre m'han fet sospitar els que prometen felicitat, els que ofereixen paradisos.» Però el regal de Jesús de Natzaret no és tant al paradís, com a l'avui. I el tercer regal és una Mare, Maria, que el Déu crucificat regala a tot el món com a «si poderós i sublim».

Andalusia ha estrenat, un any més, una nova primavera, amb llum radiant, amb sol sufocant, amb platges lluents, amb tantes festes com pobles l'habiten i gent que la visita. Andalusia «es diverteix» en gran. Juntament amb les festes, els andalusos impregnen amb l'aroma de la religiositat popular tots els camins que els porten a l'encontre. Pau VI deia que «l'home que busca Déu ja l'ha trobat». I Joan Pau II ens va deixar aquesta frase que commou les muntanyes dels dubtes més punyents: «Als justos de la terra que ignoren Déu i la seva Església, no els estan vetades les portes de paradís si practiquen el bé.»

Serà bo, des de tots els punts de l'univers, col·locar a la nostra agenda els «regals» que la vida ens ofereix, sobretot, els que arriben del més amunt, gratuïtament, inexplicablement.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Sobre l'article de Josep Tobella

En el número del 19 de març de *Catalunya Cristiana*, el Sr. Joan Pallarès-Personat va publicar una biografia molt acurada i interessant del Sr. Josep Tobella i Galceran, el qual l'any 1933 es va fer càrrec de la direcció teatral de *La Passió d'Olesa*, aportant-li renovació i millores. Espectacle que avui encara podem veure. Comenta que l'abril del 1936 la representació va ser tot un èxit. No obstant, el 26 de juliol del mateix any, el Sr. Josep Tobella, juntament amb sis persones, va ser assassinat a la carretera de Terrassa. Com a justificant del fet, diu que eren els «inicis de la guerra». No aclareix res més. Ni qui ho va fer ni per què. Amb mentalitat d'avui, dona a entendre que van ser els franquistes els qui els van matar i els van deixar a la cuneta. Tant costa de reconèixer que aquestes morts van ser fruit de la persecució religiosa? I a gent de missa? En són testimonis el Sr. Tobella i els seus companys, i tants altres màrtirs catalans morts pels escamots i comitès, amb el beneplàcit del govern de torn republicà, presidit pel Sr. Companys. En bé de la veritat, diguem les coses pel seu nom. La història no s'hauria d'explicar a mitges tintes.

ANNA M. PICAS GENÍS

Agraeixo la puntualització de la Sra. Anna M. Picas. Tothom coneix prou qui eren els qui, a l'inici de la guerra i a Catalunya, van cometre els assassinats, com en d'altres zones de l'Estat les víctimes van ser unes altres. Em va semblar més respectuós deixar-ho així, sense més etiquetes. Ser qualificat de roig o de franquista, sovint per a milions de persones va ser més una qüestió geogràfica que ideològica, perquè realment qui va patir la guerra, i en va pagar les conseqüències, va ser la gent del poble, com Josep Tobella. L'objectiu principal de l'article era explicar la seva vida i obra.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Pare Mauri

Als anys seixanta del segle XX, Barcelona acumulava molta gent que vivia en barraques. El paper de l'Església va ser fonamental. El Pare Mauri va ser un mossèn que, en veure aquelles desgràcies, va «fer» seu el verb de vida. Primer, sobre el terreny, i després, les Colonias Juan XXIII al Montseny i, posteriorment, l'escola internat Hogar Juan XXIII. Estic buscant informació per honrar la seva figura i fer-ne una biografia. Per això, busco qui me'n pugui proporcionar més informació. El meu correu electrònic és joanmoya1973@gmail.com.

JOAN MOYA

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

«La paraula és el temps i el silenci, l'eternitat»

Jordi Pàmias publica el quadern «Trenta poemes comentats», de la Fundació Joan Maragall

Jordi Gómez

El poeta ha parlat de la «Poètica de la humilitat» en el cicle organitzat per l'IREL.

JORDI CURCÓ

La Fundació Joan Maragall ha publicat el número 146 dels seus quaderns, titulat *Trenta poemes comentats*. S'hi ofereix la trajectòria espiritual del poeta lleidatà, fill de Guissona, Jordi Pàmias, un dels més grans de la seva generació, autor d'una obra àmplia, riquíssima i molt reconeguda. Creu de Sant Jordi el 1999, va rebre el 2017 el XVIII premi Jaume Fuster i el 2018, el premi Nacional de Cultura de la Generalitat de Catalunya, per citar-ne els més recents.

Amb aquest escriptor i poeta, que acaba de complir 85 anys, hem mantingut una entrançable conversa a l'entorn de la poesia religiosa.

Tot i que ha estat una branca important de la poesia i un camí fèrtil per a la religió, el darrer mig segle d'evolució del context cultural ha arraconat, marginat o diluït aquesta mena de poesia, ara reivindicada pel mateix Pàmias.

La nostra conversa ha tingut com a escenari l'aula magna de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, on el poeta ha parlat de la «Poètica de la humilitat», dins del cicle organitzat per l'Institut de Recerca i Estudis Religiosos de Lleida (IREL). En la seva erudita intervenció, ha afirmat que, a la poesia, l'estètica i l'ètica s'hi troben involucrades. L'estètica que representa la poesia com a creació de bellesa, i l'ètica i la dimensió moral d'un valor com la humilitat: «Lliures com l'esperit i oberts a l'amor.»

Jordi, en aquest quadern heu aplegat trenta poemes, acompanyats tots ells d'un text de reflexió sobre la relació entre la vostra poesia i l'experiència cristiana. Satisfet de l'experiència?

El llibre va ser un encàrrec del president de la Fundació Joan Maragall, el físic i poeta David Jou. Hi ha, en efecte, una reflexió sobre la poesia, en tot allò que es relaciona amb la meua vida com a cristià. He quedat gratament satisfet de l'experiència.

Ha estat difícil la tria dels poemes?

Diria que no ha estat fàcil, ja que abraça un període de més de seixanta anys. He procurat que els temes fossin diversos i amb alguns poemes inèdits; els més reeixits. És una antologia de la meua poesia espiritual, una aventura nova i gratificant. Però no sé fins a quin punt la meua vivència, com a cristià, haurà commogut els lectors del llibre.

Les reflexions que acompanyen cada poema són alhora una mena d'autobiografia?

«És una antologia de la meua poesia espiritual, una aventura nova i gratificant»

Crec que fins a cert punt es poden considerar com una mena d'autobiografia. No és gens habitual trobar un llibre que faci un recorregut per l'evolució literària, intel·lectual i espiritual d'un autor comentada per ell mateix.

A *L'Amic Absent*, poesia que va escriure l'abril del 1958, als vint anys, us adreceu a l'Amic amb majúscules, en la primera incursió en el camp de la poesia mística. Quants cops més us heu adreçat a l'Amic en la seva poesia?

El *Llibre d'Amic i Amat* és de les obres més valuoses de la literatura catalana i cabdal de l'obra Ramon Llull, que va ser un mestre de la poesia mística. I en la meua obra, unes quantes vegades m'he adreçat a Déu, com si fos un amic d'Ell, igual com ho fa Llull en la seva obra.

En les vostres reflexions parleu de Verdaguer com a inspiració i de Ramon Llull i sant Joan de la Creu com a poetes que han influït en la vostra poesia espiritual.

Sant Joan de la Creu és el cim de la mística i Jacint Verdaguer, el gran poeta de la Renaixença ca-

talana. És natural que tots dos hagin influït en la meua obra. També altres poetes místics m'han influït, com ara Rumi (poeta sufí), Francesc d'Assís, Dante Alighieri, Tagore, Josep Carner amb el poema *Nabí* i el filòsof Emmanuel Lévinas.

El silenci forma part de la poesia?

El poeta lleidatà Jaume Pont diu que el silenci no solament forma part de la poesia, n'és l'essència. No hi ha poesia sense silenci. Estic totalment d'acord amb ell i si anem a la música, Mozart afirma que la música no rau en les notes musicals, sinó en el silenci que hi ha entre elles. El meu llibre *La paraula i el cant* el començo amb un poema, *Silenci*. La paraula és el temps i el silenci, l'eternitat.

I això no s'acaba amb aquesta publicació, oi?

Doncs no. Ja tinc enllestida una obra ambiciosa: *Joan, el visionari*, basada en el llibre de l'Apocalipsi i treballa en la revisió d'uns quants poemes. Això no s'acaba aquí.

I que sigui per molts anys més, Jordi!

«Silenci»

En la darrera llum hi ha un toc de pietat;
s'apaga a la planura, un dia breu.
A poc a poc es fon el camí, que han tacat,
a claps, borroses fulles d'àlber,
i cap trepig no venç la soledat.
Em perdo en el silenci, quan cauen flocs de neu:
un toc efímer a la cara.
I entreobre el paraigua, una mà balda.

En aquesta pau d'ara
sento el buit del passat.
Les fredelugues volen lluny, pel cel. Mor la veu
del riu al canyissar, a l'hora lenta i greu.
I enyoro un do: la infància, amb la llum rogenca d'alba...
Potser el record floreix, com un malva,
en el silenci blanc de Déu.

(de *La paraula i el cant*, 2019)

VEREMUNDO
velón veremundo lo mejor del mundo

Distribuidor exclusivo para España de SLABBINCK

veremundo@veremundo.com - www.veremundo.com

Partida Fanecae, s/n. - Apdo. Correos 19 - 46860 ALBAIDA (Valencia) - Tel.: 962 900 971 - Fax: 962 901 362

La sacralitat plasmada en art

Obres del sacerdot madrileny Vicente Molina s'exposen en tres àmbits de la Ciutat Comtal

Vicente Molina davant d'una de les seves obres, «Cristificació» (2022), que es pot contemplar al Museu Diocesà de Barcelona.

MAC
Barcelona

La Delegació diocesana de Pastoral de Fe i Cultura de l'arxidiòcesi de Barcelona i O_Lumen, projecte impulsat pels dominics que promou la dimensió transformadora i humanitzadora de les arts, proposen un recorregut que connecta art, pensament i espiritualitat. Set obres de l'artista i sacerdot Vicente Molina —que configuren l'exposició *Llavors*— es poden visitar fins al proper 21 de maig en tres espais: el Museu Diocesà de Barcelona, la seu de Càritas diocesana de Barcelona a la plaça Nova o la Facultat de Comunicació Blanquerna-URL. Les obres van acompanyades d'un breu poema i un text meditatiu.

«Les meves obres són una invitació a la serenitat, a la introspecció, a la contemplació, en el món d'avui. Les concebo, des de la meva pròpia experiència sacerdotal, com un acostament a la cultura actual. Intento plasmar en els meus quadres la sacralitat —l'autèntica es-

sència de l'ànima— que hi ha dins meu», explica Vicente Molina a *Catalunya Cristiana*.

I afegeix el següent: «Durant la pandèmia, vaig pintar un quadre amb tons blancs i negres, on el color blanc té la nota dominant. A mi la pandèmia em va servir com a purificació, però no em va causar cap trauma.» El sacerdot confessa que «anys abans vaig passar una llarga malaltia amb dos trasplantaments de medul·la i els metges em van arribar a desnonar. Va ser una experiència forta des del punt de vista físic i, especialment, espiritual. Aquests anys de lluita i d'incertesa em van perfilar molt bé perquè a la pandèmia pogués ser un suport per a molta gent. No hem d'oblidar que som cos i som ànima. Tot això intento plasmar-ho a les meves obres».

Així mateix, don Vicente recorda una exposició que es va organitzar sobre el beat fra Angelico al

Museu del Prado: «Quan observava les seves obres, em transmetien un estat de profunda pau i lluminositat interior. Fra Angelico es basava sobretot en els pensaments filosòfics de sant Tomàs d'Aquino i sant Nicolau de Cusa, que ens parlen del mur que s'aixeca entre allò etern i allò temporal. Ell aporta una llum diferent a la resta dels renaixentistes, una llum que sorgeix de l'interior, on les figures aconsegueixen una destacada ingravidesa.»

Vicente Molina sol fer servir suports efímers, com ara «cartrons de rebuig rehabilitats», uns materials fràgils que són símbol de la feblesa humana, del deteriorament i de les mutacions, expressats a través de lleugeres pinzellades. Treballa un llenguatge esquemàtic, efectista i de gestualitat continguda que, buidant la figura humana i els objectes, deixa a la vista només allò que és essencial.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

La piuladissa dels ocells és beneficiosa per al nostre estat d'ànim

Flickr / ianpreston

El cant dels ocells ajuda a disminuir l'ansietat.

MN. FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

És admirable el que arriben a investigar certs científics. A qui de nosaltres se li hauria acudit mai esbrinar si sentir cantar els ocells és d'importància per al nostre psiquisme? Doncs sí que hi ha hagut un grup de recerca que ha volgut escatir-ho. Es tracta del grup de recerca del Max Plank Institute de Tübingen, encapçalat pel neurocientífic Emil Stobbe, que, amb la col·laboració d'altres centres de recerca, ha emprès el treball d'arribar a trobar resposta a aquesta qüestió.

Era ja cosa coneguda, fins i tot popularment, que un ambient de natura viva afavoreix l'estat anímic de la persona humana. Fins i tot recentment, uns científics italians havien publicat una revisió bibliogràfica que feia notar que els estudiants que mantenen contacte amb la natura presenten un millor rendiment acadèmic, però no especificaven més. Que precisament el cant dels ocells hi contribuís d'una manera especial no ho deien pas.

Doncs aquesta és la conclusió que han tret els experts de l'equip de Stobbe. Ens ho explica la revista

Scientific Reports. Per arribar-hi van començar demanant a 295 voluntaris que escoltessin durant sis minuts com piulaven uns ocells, mitjançant un bon enregistrament, i després van fer el mateix amb sons urbans. En tots dos casos la varietat de sons era notable. Abans de les escoltes, aquests voluntaris havien hagut de contestar uns qüestionaris i després, per separat, els van tornar a passar els esmentats qüestionaris. Resultat? Que certs paràmetres mentals es trobaren afectats clarament en tots dos casos. La qüestió era ben aclaridora. O sigui, que la piuladissa dels ocells disminueix l'ansietat i la paranoia, mentre que el soroll del trànsit urbà incrementa els estats depressius, sobretot si hi ha molts tipus de sons. Així quedà enregistrat.

Sembla que ens en podem refiar, d'aquestes conclusions. Les obtingueren científics experts i amb un gran nombre d'individus col·laboradors. Nosaltres no hi sabem dir res més. Però, oi que és curiós que es pugui arribar a conclusions d'aquest tipus?

TRADICIONS REMEIERES

Importància de la sàlvia

Flickr / Teresa Grau Ros

Els antics frares van emprar la sàlvia per desinfectar i cicatritzar les ferides.

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA

Arxiver dels Caputxins

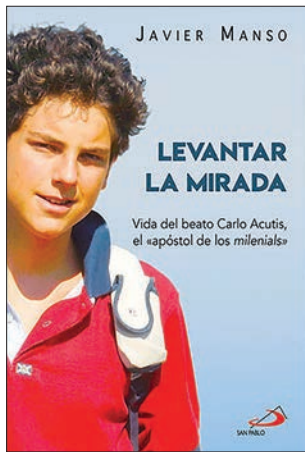

Una de les principals herbes remeieres en la tradició mediterrània és la sàlvia (llat., *Salvia officinalis*; cast., *salvia*). Aquesta planta té una gran importància en la medicina popular, i àdhuc científica, car és una herba remeiera qualificada d'*oficinal*. Les plantes *oficinales* són aquelles que entren en els preparats farmacèutics; podríem dir que són, talment, les *herbes santes* dels apotecaris, atesa llur eficàcia. Els antics caputxins tingueren un coneixement força precís a propòsit dels principis actius, tant de les *herbes santes* i aromàtiques, com també de les herbes *oficinales*, particularment la sàlvia, la calèndula, la fumària, la morella i el romaní.

La sàlvia és una planta que produeix unes flors blavoses i d'olor discreta disposades en forma d'espiga. Aquestes flors, escaldades —i sobretot les sements—, solien ser emprades per perfumar les aigües destinades a la confecció de col·lutoris per a la vista i, sobretot eren usades

per a la preparació de bàlsams per desinfectar i cicatritzar les ferides.

Els caputxins de la Catalunya del Barroc escriviren que la sàlvia és una herba remeiera «tònica y estomacal, y molt bona per a la debilitat de lo estómach, catarros, diarrees cròniques, car facilita les digestions y convé de prendre, així després de sopar y de dinar, una cullerada de Sàlvia d'Aragó en infusió barrejada ab una cullerada d'anís y d'aiguanaf» (BHC, *Receptari*, s. f.). A més, els antics frares empraren la sàlvia per desinfectar i cicatritzar les ferides —prioritàriament les bucal i les nafres de les cames— i, fins i tot, l'usaren en els guisats per perfumar la carn de bou amb brots de sàlvia, que la collien florida a les hortes conventuals entre els mesos de maig i juliol. A l'article vinent tractaré, si Déu vol, sobre algunes de les propietats del romaní, considerat, juntament amb el timó o farigola, la principal herba remeiera en la conca mediterrània.

JAVIER MANSO
Levantar la mirada
 Editorial San Pablo, 2023, 144 pàg.

L'autor descriu la història de Carlo Acutis, conegut com l'«influencer de Déu» i «l'apòstol dels millennials», l'existència del qual va estar marcada per l'Eucaristia i la caritat. Explica els esdeveniments, accions i pensaments que formen cada fita del camí a la santedat d'aquest jove.

BORJA BAGUNYÀ
Breu història del mandat
 Fragmenta Editorial, 2023, 78 pàg.

La nova sèrie «Assaltar la Bíblia» ofereix llibres d'assaig sobre temes contemporanis per mitjà de la relectura de passatges bíblics cèlebres. En aquest primer volum, l'escriptor Borja Bagunyà analitza els lligams entre la realitat i la consciència i els mecanismes que l'ésser humà ha creat per orientar la seva acció.

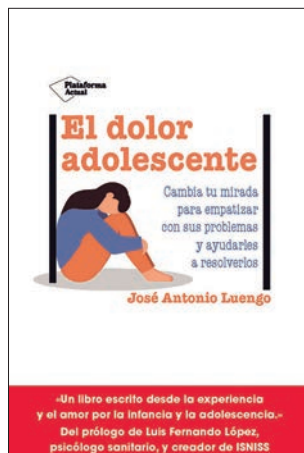
Llibres més venuts el mes de MARÇ

CARLES ARMENGOL i SISCARES
Escoles Laudato Si'
 Editorial Claret

GABRIELLE ZEVIN
Demà, i demà, i demà
 Edicions del Periscopi

GEMMA VENTURA FARRÉ
La llei de l'hivern
 Edicions Destino

+claret

JOSÉ ANTONIO LUENGO
El dolor adolescente
 Plataforma Editorial, 2023, 236 pàg.

Aquestes pàgines exploren el complex món de la salut mental dels joves: els desordres i els trastorns psicològics amb els quals conviu cada dia. Perquè ser jove de vegades no és fàcil, i tard o d'hora tots necessitem que ens mirin d'una altra manera: amb una mirada còmplice, comprensiva i empàtica.

ROBERT WALDINGER i MARC SCHULZ
Una bona vida
 Columna Edicions, 2023, 376 pàg.

Aquest és un llibre rigorós i sorprenent, que a través d'inspiradores històries personals i amb consells pràctics molt útils, ens demostra que la felicitat no és sinònim d'èxits financers i que aconseguir tenir una vida plena i llarga està més a les nostres mans del que ens pensem.

CRÍTICA DE MÚSICA

La llum de la música antiga a Barcelona

ALBA NOGUERAS
Crítica musical

Del 12 al 26 d'abril, arriba la cinquena edició del Festival Llums d'Antiga; l'Auditori de Barcelona eixampla la seva programació i omple tres edificis medievals de la capital catalana de música del barroc i del renaixement. Així, la basílica de Santa Maria del Pi, la basílica dels Sants Just i Pastor i el monestir de Sant Pau del Camp seran les seus de pedra que faran ressonar una música lleugera com la llum.

Al concert d'inauguració, l'En-

semble O Vos Omnes (12/04) construirà un programa amb dues obres de compositors catalans que giren al voltant del *Llibre de les lamentacions de Jeremies i*, per tant, de la destrucció de Jerusalem i l'exili del poble jueu. D'una banda, la del mataroní Joan Pau Pujol, mestre de capella a la catedral de Tarragona i a la basílica del Pilar de Saragossa i, de l'altra, la del camp-tarragoní Bernat Icart, de qui se'n coneixen pocs detalls biogràfics que ha estat recuperat per la mateixa formació.

I de casa nostra, al centre d'Europa: la mezzosoprano franco-italiana Lea Desandre i el llaütista francès Thomas Dunford (14/04) oferiran un repertori de música francòfona del segle XVII sota el títol *Laissez durer la nuit*, intercalant obres instrumentals amb cançons pensades per a escoltar de prop. Així mateix, uns

dies més tard, el conjunt madrileny Tiento Nuovo (25/04) haurà preparat un programa de barroc germànic: sota la direcció d'Ignacio Prego, interpretarà el *Lament sobre la mort de Ferran III de Schmelzer*, i sonates del mateix autor i del seu mestre Von Biber, completades amb d'altres de Rosenmüller i Muffat per crear-nos tot un mapa sonor d'una geografia i un temps.

Finalment, el cicle de concerts també ha programat tres de les millors misses per a difunts del barroc hispà: en primer lloc, la del sevillà Francisco Guerrero, interpretada pel Cor Cererols (18/04), una obra a quatre veus que es completarà amb la coneguda *Versa est in luctum* d'Alonso Lobo. En segon lloc, la del també sevillà Cristóbal de Morales, que interpretarà Cantoria (20/04) juntament amb el *Miserere* de Joan Pau Pujol, recuperada gràcies a la tasca musicològica d'Andrea Puentes-Blanco. Clausurarà aquesta maratí de concerts el *Rèquiem* del castellà Tomás Luis de Victoria, que en aquesta ocasió interpretarà el Cor Francesc Valls (26/04) sota la direcció de Pere Lluís Biosca i amb l'acompanyament de Juan de la Rubia a l'orgue positiu. En el marc d'aquest últim concert, el cor de la catedral de Barcelona també estrenarà la *Missa Brevis* de Josep Sanz, un encàrrec de Barcelona Creació Sonora.

Ensemble O Vos Omnes inaugura el festival.

AMB BON HUMOR

FESTIVAL LLUMS D'ANTIGA

Del 12 al 26 d'abril
Més informació:

CRÍTICA LITERÀRIA

El prevere del segle XXI

MN. DANIEL PALAU VALERO

DIVERSOS AUTORS

Quaderns de Pastoral.
El prevere del segle XXI
 Facultat de Teologia
 de Catalunya, 2022, 288 pàg.

Hi ha moltes menes de preguntes. Ens trobem les que són tancades i només accepten un «sí» o un «no». N'hi ha d'altres que les reconeixem com a obertes, perquè accepten un marge més ampli de resposta i d'explicació. En el darrer número d'aquesta publicació (*Quaderns de Pastoral* 250) ens trobem amb un seguit ampli de qüestions obertes que giren al voltant de la figura del prevere del segle XXI. Totes elles tenen la intenció de seguir recolzant, avaluant i apropant més el prevere a la crida que rep de Déu. Una crida que no l'allunya del poble, ans al contrari, el convida a ser més fidel a la missió encomanada i més audaç per viure la fe des de l'entrega i el servei, especialment vers aquells que ocupen les perifèries.

El cos del text està distribuït en tres grans blocs, exposats volgutament en un ordre concret, començant per l'àmbit sinodal de la vida del prevere, continuant pel col·legial, i finalment abordant el personal. Anem de fora cap endins, de la missió a la interiorització. Cadascuna de les preguntes proposades, en total trenta, han estat sempre respostes per dos persones; per tant, comptem amb seixanta col·laboracions. El ventall d'intervencions és ben variat.

Amb aquesta publicació no es tanca l'exercici de la reflexió, sinó que en tot cas s'actualitza en aquest tombant del temps que ens ha tocat viure. Es tracta una qüestió que és estimada: de quina manera el prevere pot esdevenir més clarament presència del Bon Pastor, misteri d'Encarnació i signe de Pasqua en el nostre món. De cap de les maneres el prevere s'entén aïllat de la comunitat, que és una veritable escola de vida i taller d'oració. En tot cas, el prevere es descobreix com a pedagog i aprenent, com l'home de la Paraula i del silenci, l'home de les relacions vinculants i alliberadores, com el qui és pacient i el qui sap esperar.

Cal mencionar, òbviament, el testimoni del papa Francesc, que en un discurs del 17 de febrer del 2022 oferia el seu propi testimoni. Tota una confessió personal de la seva trajectòria com a pastor. Aquelles paraules també resten com un referent molt proper a aquesta publicació, fent referència a les proximitats que tot prevere està cridat a viure, amb Déu, amb el bisbe, amb companys preveres i amb el poble.

UN NOU LLINDAR

Perquè tingueu vida!

En la nit lluminosa de Pasqua, l'Església prega en silenci i escolta. La notícia de la resurrecció del Senyor ve precedida d'una vetlla entorn de la Paraula de Déu. La pregària obre el cor perquè la renovació interior trobi ara el seu moment culminant i puguem néixer de nou en el seguiment i adhesió a Jesucrist. Amb la dignitat de fills i filles de Déu pel baptisme, som una comunitat d'homes i dones renovada per l'acció de l'Esperit Sant, gràcies a la mort i resurrecció del Senyor. Vivim amb joia la renovació d'aquell primer «sí» pronunciat en el baptisme.

La vida, com a itinerari de conversió vers Aquell que és font de misericòrdia, ara se'ns obre a viure de la confiança i de fer el bé. Això és possible per l'acció de Déu en el nostre interior, que ens transforma a imatge i semblança del seu Fill Jesús i projecta aquesta transformació sobre la societat humana amb la invitació d'«emprendre una vida nova» (Rm 6,4). Això també val per a totes les persones de bona voluntat, en el cor de les quals actua de manera invisible la gràcia. Ho diu Jesús: «Jo he vingut perquè les ovelles tinguin vida, i en tinguin a desdir» (Jn 10,10).

Aquesta és la vida que en la Pasqua es fa Bona Notícia per a tots, i, com a conseqüència, ens convoca perquè siguem presents en la societat amb una nova forma de ser, d'acollir, de pensar, de parlar, d'anunciar la persona i el missatge de Jesús, amb l'atractiu del qui estima com Ell, present en el cor de la vida, de les persones i dels pobles, en el cor de la realitat humana, que és on vol ser descobert, vist i acollit.

El missatge pasqual és molt clar: «Alegreu-vos! No tingueu por!» Crist Ressuscitat es fa present i ens acompanya. Al·leluia!

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA
 Bisbe de Mallorca

Agenda

Barcelona

RCC. GRUP AGAPE

El **dimarts 11 d'abril** comença el seminari de les set setmanes *Vida en l'Esperit* al santuari de Ntra. Sra. del Perpetu Socors (c/ Balmes, 100 - Barcelona): a les 19.30, lloança; a les 20.00, conferència. Telèfon: 617 818 958, Angelines.

INTERIORITAT

El **dijous 13 d'abril**, a les 19.30, taller-escola de pregària al Casal Don Bosco. Més informació: tel. 934 291 803.

FRANCESC GRANÉ

El **dijous 13 d'abril**, a les 19.00, espectacle poètic i presentació del llibre *Tendresa, fecunda els silencis* de Francesc Grané. Hi participen: Joan Crossas, Josep M. Forné, Enric Gomà i Ramon M. Nogués al teatre Lluïsos de Gràcia de Barcelona. Cal confirmar: WhatsApp 626 981 308.

PANDÈMIA

Del **dijous 13 d'abril al dijous 15 de juny**, a les 19.00, la Germanat Obrera d'Acció Catòlica i Cristianisme i Justícia organitzen el curs en línia sobre com la pandèmia ens ha afectat en diferents àmbits. Inscripcions: www.cristianismeijusticia.net.

ESGLÉSIA DE SANT GAJETÀ

El **diumenge 16 d'abril**, a les 17.30, concert de la Camerata Metropolitana de Barcelona a favor de la Fundació Mirada de Esperanza (c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona).

Girona

OLOT

El **diumenge 9 d'abril**, a les 11.30, cant de l'Àngel a l'església del Carme d'Olot.

FRÀTER

El **dissabte 15 d'abril**, a les 20.00, concert a benefici de la

Fràter amb Kantikune i el Cor Maragall a la parròquia de Sant Narcís de Girona.

Tarragona

CATALONIA SACRA

El **dissabte 15 d'abril**, a les 11.30, visita guiada *Sant Martí de Maldà i la seva portalada barroca* (Riucorb) amb Joan Yeguas. Inscripcions: tel. 693 720 202.

Terrassa

TAIZÉ

El **divendres 14 de abril**, a les 20.45, pregària a l'estil de Taizé *Preguem, convidem tothom al paradís* al monestir de Sant Cugat del Vallès.

«LA MÚSICA DEL CEL»

El **diumenge 16 d'abril**, a les 17.30, concert *In extremis: diàlegs opo-sats* amb els músics de l'Orquestra de Cambra de Granollers i l'orgue a la parròquia de Sant Esteve de Granollers.

Tortosa

PASQUA

El **diumenge 9 d'abril**, a les 12.00, missa estacional de Pasqua a la catedral de Tortosa.

Vic

COVA DE MANRESA

El **dissabte 15 d'abril**, a les 10.00, pregària contemplativa. Inscripcions: info@covamanresa.cat.

FUNDACIÓ PERE CASALDÀLIGA

El **diumenge 16 d'abril**, a l'Escola Fedac (c/ Pare Coll, 17 - Vic), trobada *Educació popular*.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Per una major difusió d'una cultura de la no-violència, que passa per un ús cada vegada menor de les armes

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de **appec**
editors de revistes i digitals
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

 El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

Director: Òscar Martí Navarro
Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes
Sotsdirectora: Carme Munté Margalef

Redactors: Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra
Lingüista: Montserrat Pibernat
Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana:
PJ Armengou, Maria Balart, Jaume Balateu, Josep Miquel Bausset, Pilarín Bayés, Agustí Borrell, Teresa Casillas, Jordi Curcó, Juanjo Fernández, Xavier García, Antonio Gil, Silvano Malini, Ignasi Miranda, Josep Miró i Ardèvol, Glòria Monés, Anton Monner, Francesc Nicolau, Alba Noguera, Daniel Palau, Joan Pallarès-Personat, Montse de Paz, Quique, Valentí Serra, Mercè Solé, Sebastià Taltavull, Lluç Torcal

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat
administracio@catalunyacristiana.cat
publicitat@catalunyacristiana.cat
subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:
Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES

Dipòsit Legal B 14.387/79

ISSN català: 2938-2238
ISSN internet: 2938-2254

Les opinions expressades pels nostres col·laboradors no reflecteixen necessàriament la d'aquest setmanari

CARME MUNTÉ MARGALEF

Miquel Pucurull Fontova té 84 anys, però ningú no ho diria veient-lo i escoltant-lo. El seu secret el proclama als quatre vents, ja sigui a les xarxes socials, en programes de ràdio, en xerrades o bé en llibres, el darrer, *Gambada a gambada. L'alegria de córrer* (Columna). És de Barcelona, està casat i té dues filles, quatre nets i dos besnets. Va començar a córrer quan tenia 40 anys i entre el seu palmarès hi ha la finalització de 46 maratons, la darrera el 2018 a Barcelona. El que fa ara, ens diu, és corrinyar, córrer sense gaire pressa. Potser sí que ho fa sense gaire pressa, però, sigui com sigui, corre una hora al dia, sis dies la setmana i continua fent curses.

Als 40 anys va començar a córrer i des de llavors no ha parat.

Vaig començar a córrer quan tenia 40 anys per perdre pes. Ho vaig aconseguir i, des de llavors, no he deixat de fer-ho més que quan he estat lesionat (afortunadament molt poques vegades) o malalt (toco fusta, però en quaranta-dos anys només he estat un dia allit, per una grip, en fa més de vint). Corro prop d'una hora cada dia (cada cop més a poc a poc) sis dies la setmana. Ho faig perquè em va molt bé en tots els aspectes: els físics, els mentals i els anímics.

Quins són els beneficis de córrer?

Vaig notar aviat que m'aprimava i que l'estrès de la feina millorava. En aquella època tenia la impressió que no arribaria a gran. I ara en tinc 84. Córrer és una activitat fàcil de fer i econòmica. A més, a les curses hi ha molt bon rotllo.

Què fa per mantenir-se en forma mentalment?

Quan em vaig jubilar als 65 anys, vaig fer Sociologia a la Universitat. No em vaig arribar a llicenciar perquè un dia, després d'un examen de segon any, vaig patir un greu lapsus de memòria. Vaig decidir no fer més exàmens, tot i que vaig continuar anant a classe fins al final de la carrera. Actualment, llegeixo, jugo a escacs per internet, soc molt actiu a Twitter, faig sudokus i, amb la meva dona, juguem cada dia al Paraulògic. Mai no l'acabem, és impossible,

Miquel Pucurull, autor de «Gambada a gambada. L'alegria de córrer»

«Córrer és una activitat fàcil de fer i econòmica»

però tant hi fa, perquè l'important no és acabar-lo sinó posar-s'hi.

A la seva família no és l'únic que corre.

A la família som bastants els que tenim l'afició de córrer. La meva dona, Felicitat Caldentey, ha corregut sis maratons i cada dia surt a corrinyar una hora per un parc que hi ha a prop de casa. La meva filla gran, Elisenda, va ser una de les millors maratonianes d'Espanya del 1989 al 1991. Va guanyar, entre d'altres, la maratón de Barcelona del 1990 i la de València tres anys seguits. El meu gendre, Francesc Pérez, també ha fet un gran nombre de maratons.

No únicament gaudeix dels beneficis de córrer, sinó que també en fa difusió.

A banda de participar activament en diverses webs d'atletisme i a les xarxes socials, escric articles

i intervencions en programes de ràdio, taules rodones, debats i xerrades. M'agrada escriure i he realitzat una petita crònica de totes les maratons que s'han celebrat a Barcelona fins ara (*L'Historial de la Marató*), amb informació d'aspectes i dades que em semblen rellevants. Està penjada a la web oficial de la Marató de Barcelona. L'any 2015 vaig escriure el llibre *Maino és tard* (Columna) i el 2022 el segon: *Gambada a gambada. L'alegria de córrer*, també editat per Columna. En tots dos llibres intento estimular tothom, especialment la gent de certa edat, que faci algun tipus d'exercici.

Què els aconsella?

Fer exercici és molt important. No cal córrer maratons, hi ha moltes altres opcions: caminar, pujar escales, ballar... Ballar sardanes és una manera magnífica de fer exercici.

“Vaig poder sortir del malson del maltractament gràcies a la meva parròquia”

Marca la 'X' a favor de l'Església a la declaració de la renda

X LA RUTH, X TU, TANTS

portantos.es